

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felső szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k., 40 fillér, (1.20 írt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Folytatása következik.

Budapest, április 12.

(K.) Nem titok: a belügyi államtitkár Gulner Gyula lesz. A közvéleménynek régen kándidátusa erre a jelentős politikai állásra s most már a minisztertanács is fölterjesztette. Mire az ünnepeken túl vagyunk, nyilván meghozza a hivatalos lap a kinevezést is. Akár úgy vehetjük, hogy Gulner Gyula már belügyi államtitkár. S akkor illik vele foglalkozni, hogy ez a kinevezés miben jelentősebb más kinevezésnél, mi ad neki speciális fontosságot és milyen hangulatban fogadhatják azok a körök, amelyek minden kinevezést a szerint mérlegelnek, hogy erősíti-e a szabadelvű politikát vagy sem.

Az utolsó kérdésen leghamarabb áteshetünk. Gulner Gyula egyik oszlopa volt a nemzeti pártnak, amit talán nem mindenhol hajlandó a szabadelvűség szempontjából első minőségű bizonyítványnak tekinteni. De szívesen fölfrissítjük a nemzet memoriáját, hogy amikor a nemzeti pártnak azt a bizonyos tüzpróbát kellett kiállania, az egész párt ugyan nem került ki belőle sértetlenül, ellenben öt-hat illusztris tagja annál magasabban vált ki a szabadelvűség napfényében. Horánszky Nándor s az a néhány társa, aki akkor a nemzeti párt zömével ellentétben kezdettől fogva hiven támogatta az egyházpolitikai javaslatokat, éppen azokban a napokban nőtt meg annyira a nemzet szemében. Mert az ő bátor állásfoglalásának a szabadelvű tábor minden árnyalatában nagyobb jelentőséget tulajdonítottak, hiszen ők évtizedes politikai barátság láncait tudták szétszakítani, csak hogy a szabadelvű egyházpolitikát diadalra segítsék. Meghitt barátjaiktól tagadták meg azt a politikai segít-

seget, melyet még a bokros politikai ellentétek dacára is szívesen nyújtottak parlamenti ellenfeleiknek. Meg kellett akkor ezt a nem hétköznapi politikai erőt bennük becsülni és meg is becsülték még az ellenfél is. Ma tehát a nemzet memoriáját elegendő azzal fölfrissíteni, hogy abban a kicsiny táborban, melyet a nemzeti párt adott az egyházpolitikai javaslatok mellé: — ott volt Gulner Gyula is. Az első perctől fogva. S az utolsó percig. Szabadelvűsége erősebb volt a barátságánál, mely a nemzeti párthoz fűzte s ami több, erősebb volt annál az indulatnál is, mely az akkori szabadelvű párttól elválasztotta. Ami tehát a szabadelvűség szempontját illeti, ez a kinevezés a legteljesebb megnyugvással fogadható. Nem tegnaptól fogva szabadelvű Gulner Gyula.

Sorban második: az a szempont, hogy vajjon alkalmas ember-e Gulner a belügyi államtitkár állására? Hát itt egyszerűen komikus volna a nagyképu argumentáció. Gulner Gyula az adminisztrációból nőtt ki s az adminisztráció minden csinjának és binjának föltétlen ismerete adta meg a súlyt parlament szerelésehez is. Az adminisztrációt senki sem ismeri nála jobban s ha egykor ő volt az igazgatás kritikájában a legszenvélyesebb, ez is onnan van, hogy ő ismerte legjobban a hibáit: a szervezetében rejlőket éppen úgy, mint azokat a nagyobb hibákat, melyek a hatalom illetéktelen terjeszkedéséből tapadtak az adminisztrációhoz. S éppen ez adja meg neki ma a legimponálóbb kvalifikációt. Mert a multjából bizton lehet rá következtetni, hogy a határvonalakat mindig respektálni fogja: megvédi az adminisztráció jussát, de az állam jogából se enged egy hajszálnyit sem. Ahogy Gulner szereti az adminisztrációt, az a garancia a közigazgatás-

nak s ahogy mindenkor féltékenyen őrködött az állam jogai fölött, az garancia az államnak. Csak természetes tehát, ha államtitkárrá való kinevezése megnyugvást fog kelteni mind a két irányban.

Ami azonban ennek a kinevezésnek speciális jelentőséget ad: az politikai természetű. Az új politikai alakulás idáig nem igen talált külső kifejezésre, legfőkébb a szabadelvű párt házi bizottságaiban. A klub látta is az összefordást; az ország csak elhítte. Nem is késett a politikai malícia ezt a momentumot kiaknázni, egészen a lehetetlenségig. És a parlamentben és a sajtóban és odakint az országban mindig az volt legkedvesebb módszerük a mételeyhíttőknek, hogy száz formában elezték ki a kérdést: mért nem érvényesül a beolvadt nemzeti párt az adminisztrációban és a kormányzatban? Sok csinos malícia született az ilyen kérdések nyomán. Meg kell azonban mondani, hogy ebből a szempontból sokkal türelmetlenebbek voltak azok, akiket a dolog nem illetett, mint azok, akiket illetett. Persze a hangulat szempontjából ez mindegy volt. Az ország látott bizonyos türelmetlenséget és nem sokat dittingvált, hogy kik a türelmetlenek. A Gulner Gyula kinevezése tehát abból a szempontból is fontos, hogy azt a mondvacsinált türelmetlenségi legendát szétszaggatja. De még sokkal fontosabb politikai jelentőségében, hogy vele indul meg az a rendszeres akció, amely az új politikai alakulás természetes következményeinek levonását célozza. Gulner Gyulával a nemzeti párt bevonul a kormányzatba s abban már ő is közre fog munkálni, hogy bevonuljon az adminisztrációba is. Az államtitkár után jönnek majd az új főispánok s Gulner Gyula fogja legjobban tudni, hogy a speciális megyei viszonyok kit és hová desz-

TÁRCA.

A bodajki folt.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Nógrádi László.

A bodajki réten egy kis darab folt van, szép kerek folt, éppen olyan, mint a Felső Gergety János szürén piros bőrből, de nem olyan kicsi. Az ipolyi fűzestől, hol nagy vargabétút csinálva neki kanyarodik a sztrégovai hegveknek, egészen a szakali szőlőligig terjed. Nem nől itt virág; iston tudja, hogy van, de nem nől. Csuda biz ez, de úgy nagyon. Ambátor szép a tavasz, a nyár, se árvíz, se felhőszakadás nincs, ez a darab a bodajki rétből még is kopár marad. Bábaguzsaly, meg kóro terem rajta csak, az is itt-ott, hogy még madár se rakhat közte fészket.

A szép zöld, virágos rétet színtől nagyon elűt ez a sárga folt; se állat, se ember nem járja, kerüli minden élő, mert nincs rajta semmi. Valami átok ül rajta, valami csodálatos átok, mely éppen ezen darab földet szállotta meg, se fű, se virág ne nőjön, fa se vessen árnyat, ember, állat kerülje, madár se daloljon itt, kolomp szavát se vigye szellő. Azután csodálatos, de való igaz, hogy minden esztendőben nagyobbodik egy kicsivel, csak annyival, mint egy-egy fehér batisztkendő. A minőt Szalmateresi Terka vesztett el itt a mult kaszáláskor éppen.

Ugy esett légyen bizony a dolog, hogy Szalmateresi Terka a mult kaszáláskor elvesztette a fehér batisztkendőjét, ő a szép slingtelt kendőjét. De kár, de nagy kár is. Pedig megmondta az anyja, mikor utnak eresztette:

— Édes lányom, kis gyöngyöm, aztán vigyázz a kendődre. El ne vesztisd, mert bizony nincs ilyen kendő Szalmateresen.

Az öreg Szalmás Péter is hallotta a beszédet.

— De bizony vigyázzunk arra, csak alügygyék nyugton, nem vesz el a kendő.

Hát hiába erősködött, elveszett biz az mégis. Hogy, hogy nem esett a dolog, nem tudhatni, mert a bodajki szél sem susog mindenről, a virágok is eltűnik a Szalmateresi Terka esetét, no meg aztán más valaki is.

Délben még megvolt, látta a rossz nyelvű Piponyné is, oda volt vetve a nyakába, de ottán... bizony ki tudná azt még mondani, hol van, mikor anyja a dolog, elkapta a gally, elfújta a szellő...

— Délután, mondja Rámás Pál uram, a gazda, az Ipoly-esüesökben gyűjtétek össze a szénát, de siessetek, mert itt lep az eső.

A sok piros, fehér viganó meglebben a Rámás uram szavára, mert nagy szó az, minden betű parancs. Egy szempillantás csak és már ott tarkállik az asszony népség a bodajki széles rétközepén egyenest az Ipoly-esüesöknek tartva, mely éppen neki szögell a dályói hegynek. Gonosz egy hely, tele van fűzfabokorral, pueok turással, hogy szinte gereblyézni se lehet.

— Erdemes is ezt, mondja Piponyné, összeszedni, a lelkét veszi el vele az ember, de a Rámás uram rovására megyen. S azon pillanatban eltörök a Piponyné gereblyéjének foga, mond is olyant, hogy Rámás uram akár meg se haljon, mert menten elkarhozik.

Török-zakad valami itt is, ott is, ni a Galábocsi Jutka szoknyáját végtül végest szakította a bokor.

— Ezek se olyan bokrok, mint másutt, gonosz ez mind, mondja Galábocsi Jutka, valami ördög van bennök. És bizony megsiratja szegény Galábocsi Jutka a kárát. Van is valami a mondásában, tövis terem itt még a fűzfa bokrokon is s olyan egyenesen, meredten állanak, mintha mindig meg akarnának fogni valakit. Aztán hal-

latlan, de még csipkebokor is van, bizony nem jó szellem ültette ezeket ide!

— Milyen jó a juhásznak, annak a Csiesói Pistának, mondja Szalmás Péter, csak sétál, meg furulyázik reggeltől délelégig.

Hát bizony jó, onnan szól most is a furulyája a dályói völgyhajlásból, olyan édesen, lágyan szól, hogy szinte gyönyörűség hallgatni. Vadgalamb bugás, kakukk szó, rigó fűtőgés szövdök bele, mintha valamennyi énekese az erdőnek neki kontránza.

— Jaj a gereblyém, kiáltja Szalmateresi Terka, ez a fűzfa bokor, jaj bizony eltört. Nem is egy foga, hanem ágbán tört el a nyele, éppen a legrosszabb helyen.

Már most mit csináljon, kezét keresztbe téve nem állhat, sietés a dolog, hiába nem adják a napszámot.

— Menj, csak menj, mondja Szalmás Péter, ide a hajlásba, van ott kétágu fa, itt van a késem, siess!

— Meg ne fogjon a kísértet, kiáltja utána Alsó Abroncs Judit.

Mert kísértés a dályói erdő nagyon, tudja ezt Alsó Abroncs Judit. Különösen ha Csiesói Pista ott furulyázik, ő pedig ott furulyázik reggeltől estig, vagy a szitnyai oldalon, vagy a sztrégovain, de csak behallatszik a dályói völgyhajlásba, akárhol van.

Bizony olyan a dályói völgy, mint a templom. Kétfelől a százesztendő fák hatalmasága borul egybe a bársonyos pázsit fölé, itt-ott les be a kék ég csak. Csiesói Pista az orgonása ennek a templomnak. Jaj, hogy még nem fakadt itt valami csuda forrás az asszonyok gyönyörűségére!

Egy esomó galagonya bokor állja utját Szalmateresi Terkának, hogy be akar menni a dályói hajlásba.

— Csiba te, szölongatja őket, de harapósak vagytok, az anyátok is az vót, — elszakad a kötöm. Mondja, de nem sokat törődik a szürös

Érnének legalkalmasabb főispánok. Ha így az adminisztrációban kifejezésre jutott az új politikai alakulás, kétségtelenül nem fog késmi a betetőzés sem: a kabinetnek megfelelő kiegészítése. Mert nem volt abban idáig sem szándékosság, hogy az új alakulásnak politikai garanciái megadassanak, csak az idő nem volt erre a munkára alkalmas.

Azt pedig körülbelül bizonyosra vesszük, hogy a politikai malicia ennyiért még nem lesz hajlandó a derekát beadni. Ha az egyik oldalon rajta veszt, vígan próbálkozik majd a másik oldalon. S ha nem csempészheti a volt nemzeti párt iszákjába a türelmetlenséget, majd be akarja csempészni bizonyos szabadelvű „frakciók” tarsolyába az elégedetlenséget. Nem kell félni, megjön ez a malicia olyan biztosan, mint mára a holnap. De nem lesz az olyan veszedelmes. S ha biznánk benne, hogy van a malicia terjesztőinek *jóhiszemű* pillanatuk is, szívesen vállalkoznának annak kimutatására, hogy az összeforrás külső dokumentálását azok se sürgetik kevesebb ösztönözéssel, akik kezdetben nem igen tudtak az új alakulással megbírátkozni. Mert ők is csak eleinte tartottak tőle, hogy a nemzeti pártnak talán mértéktenül is nagyok a szándékai. Am azóta kettős megnyugvást is éreznek az egyik: a nemzeti párt őszinte és hátsó gondolat nélkül való csatlakozása, mely az összeforrást sohasem akarta elnyelésnek képzelni. A másik pedig a Széll Kálmán ismételt bevált tapintata, mely kizárja azt, hogy a kormányzatban és az adminisztrációban több jusson kifejezésre, mint amennyit az új alakulás jelent és jelenteni akar. Ezt a kettős megnyugvást pedig éppen azokban a napokban szerezték, mikor a malicia legvidámabban szötte az ugynevezett türelmetlenség legendáját. Látták akkor, hogy mennyire türelmetlen a nemzeti párt és tapasztalták, hogy mennyire befolyásolható Széll Kálmán. S utóbb már talán ők sürgették legjobban, hogy az új alakulás külsőleg is megnyilatkozzék. A jóhiszeműség tehát bizvást beszélhet a szabadelvű pártba, akármilyen kritikus vizsgálat okáért. Csak azt fogja látni, hogy ott régen lehettek frakciók, de ma nincsenek. Az egész egység szabadelvű párt örül annak az első lépésnek, melyet a Gulner Gyula kinevezése jelent s bizva a miniszterelnök tapintatában

nyugodtan várja, hogy ennek a kinevezésnek — folytatása következik...

BELFÖLD.

A miniszterelnök Rátóton. Széll Kálmán miniszterelnök, nagy elfoglaltsága következtében, valószínűleg csak a husvéti ünnepek után fog egy-két napi pihenőre Rátótra utazni.

Gulner Gyula államtitkársága. Egy könnyomatoss tudósító, amely rendszerint nem foglalkozik politikai információval, azt a hírt közli ma, hogy Gulner Gyula a belügyi államtitkári állásra való meghívásáról nem kapott eddig hivatalos értesítést. Ez a hír minden járulékkal és minden hozzá fűzött kombinációval együtt alaptalan. Gulner Gyula államtitkársága bevezetett dolog és a szabadelvűpárt minden árnyalatának teljes megelégedésével találkozik. A kinevezést már a legközelebbi napokban hivatalosan publikálják.

Ezt az értesülésünket kiegészíti a *Politikai Értésű* következő közleménye:

Értesülésünk szerint Gulner Gyula országgyűlési képviselő semmiféle hírlapi nyilatkozattal nem megbízást, vagy meghatalmazást nem adott s így az ő belügyi államtitkárságával kapcsolatos közlemény és az ehhez fűzött hírlapi következtetések teljesen alaptalanok. Egyes megjegyzésekkel szemben különben, melyek Gulner municipalista voltára hivatkoznak, elég rámutatnunk arra, hogy Gulner Gyula a Szapary-féle közigazgatási javaslatot annak idején Apponyival együtt elfogadta.

A kongrua. Nagy-Szebenből telegrafálják: A *Telegraf*ul Roman jelenti, hogy a metropolitának 293.000 koronát utalványoztak ki az erdélyi főegyházmegyei görög-keleti papság fizetésének kiegészítésére. Mivel a minisztériumból leérkeznek a jóváhagyott jövedelem-bevallások az egy-egy lelkésznek járó összeg végleges megállapításával, a pénzt szétosztják a lelkészek között.

Az államvasutak bevételei. A végleges számlolás szerint a magyar királyi államvasutak bevételei a múlt évben a személy-, katonai- és podgyászforgalom után 23,605,615 forint, a gyors- és teheráruforgalom után 69,061,488 forint, összesen tehát 92,667,103 forint tevék, ami 992,574 forint, vagyis 1-8%-kal több az előző 1898. évi bevételnél és 207,103 forint több, mint a mennyi ezen a címen az 1899. évi állami bevételi előirányzatba felvételét. Ez eredmény pedig, tekintve azt, hogy 1899-ben az állami vasúti hálózat csak 49 kilométerrel — a székely vas-

utak gyenge forgalmu első részével szaporodott, tekintve továbbá azt, hogy ez év több fontos iparág pangása és a pénzpiac kedvezőtlen helyzete folytán közgazdaságilag éppen nem tartozott a kedvezőbbek közé és tekintve végül azokat a jelentékeny áldozatokat, melyeket a m. kir. államvasutak a hazai termények könnyebb értékesítése és a hazai ipar támogatása és fejlesztése érdekében hozni kénytelenek, eléggé kielégítőnek mondható. Megjegyezvén még, hogy a múlt évi szállítási bevételek eddigelő csakis az igen kedvező millenniumi 1896. év rendkívüli személyforgalmával értek el.

Aradváros az ipari szeszgyárakért. Aradról táviratozók nekünk, hogy a város mai közgyűlése elhatározta, hogy feliratot intéz a kormányhoz az ipari szeszgyárak érdekében. A feliratban kiemeli az ipari szeszgyárak általános közgazdasági jelentőségét és utal arra, hogy ezek a gyárak éppúgy teljesítenek mezőgazdasági hivatást, mint a gazdasági szeszgyárak, mert hiszen a mezőgazdaságnak, különösen a kisgazdának terményeit dolgozzák föl és a moslékot meg a trágyát ugyancsak a mezőgazdaságnak juttatják, mindezeknél fogva is arra kéri a kormányt, hogy a kontingens-törvény novellájában ne csorbítsa az ipari szeszgyárak érdekeit és azok jogait épségben tartsa, mert a gyárak további gyöngyítése vagy megsemmisítése végtelen kárára lenne úgy az országnak állampénzügyi szempontból, mint a városok közforgalmára és a mezőgazdák azon nagy többségére nézve, akik nyereségeiket a vállalatoknál minden időben a legjobban és a legbiztosabban bírták elhelyezni.

A tőzsdeadó és a hirdetési bélyeg. A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnapi, április 11-ikén a nemzeti ünnep miatt nem tartott ülést. A legközelebbi ülés, melyen a tőzsde megadóztatásáról és a hirdetési bélyegről szóló törvényjavaslat kerül tárgyalás alá, április 18-ikán, szerdán délelőtt 11 órakor lesz.

KÜLFÖLD.

A király Berlinben. Berlin városa és a német császári udvar nagyban készülődik *Ferenc József* király díszes fogadására. A városi tanács mai ülésén elhatározta, hogy *Ütvenzer márká* kölcsönt vesznek fel azoknak az utcáknak díszítésére, amelyeken *Ferenc József* bevonul. Diszkaput is fognak állítani. (Feltűnő ez összeg csekély volta. Umberto királynak 1881. évi látogatása alkalmával 150.000 márkát szavazott meg a város képviselői testülete, de még többet költöttek el. Talán azért hoznak ily csekély összeget javaslatba, hogy a radikálisokat, kiknek opponálásával

galagonya ágakkal, inkább csak azt hallgatja, hogy furulyázik Csicsói Pista. Nem is lehet valami messze, csak itt a közelben. Bizony még szétszakították ruháját a bokrok, — hej, talán nem is a gonoszságos fűzabokor, hanem a furulyászó, a Csicsói Pista furulya-szava volt a gereblye eltörője is... Itt az erdőben szép csak igazán, mikor a szélsuhanás hol elfújja, hol meg fülbe viszi. Olyan, mintha valaki rina, rina nagyon, meg elfulna hangja a nagy keserűségben.

Megáll Szalmateresi Terka, maga se tudja, miért, csak áll. A falevelek ingerkedve susognak, zizegnek, a nagy fakoronák mely bug hangon beszélnek, ki tudja, miről — — no hát miről másról Szalmateresi Terkának, mint arról: hogy jaj de szépen szól az a furulya — — ugyan minő, aki fújja! Aki meg fújja, Csicsói Pista egy nagy mohás kővön ül az erdő tisztásán. Ezértéle virág nyílik a csöpp réten körülötte, talán azoknak fújja! A tarka szárnyu lepkek táncolva szállanak virágról virágra, hogy szinte öröm őket nézni.

Fújja-fújja, de ki tudja kinek, — kinek fújna szegény Csicsói Pista, mikor erdőt lát csak s az égből is néha ritkán egy-egy darabot. Onnan nem igen száll le senki, élő meg nem mutatkozik erre, csak mikor a bodajki réten gyűjtenek. Akkor nyílik Csicsói Pistának csak igazán a rét, nem tavasszal, annyi a virág, hogy még.

Mit tegyen, mit ne tegyen, szegény Szalmateresi Terka maga se tudja, hol találjon itt olyan ágat, amilyen neki kell. Azt bizony nem jó' mondta Szalmás Péter uram.

Nincs itt ág, de nincs ám, csak fa, meg furulyászó. Beljebb, beljebb megy, meg-megesördül a haraszt lába alatt, feje fölött meg susogva, bugva szól a galamb. Ineselkedve kiabál a kakukk, nevet a gerle, fűtyűget a rigó. Szava van itt mindennek, ni, még a dongók is milyen züm-mögve szállnak levélről-levéltre.

Mintha az erdő Szalmateresi Terkához beszélne, menj, csak menj, odábbat majd talál szívednek valót. Egy bokor se tapad bala szében

elsimul előtte minden ág. Így van biz ez! Megyen is szegény Szalmateresi Terka, az ág nem tartja vissza, valami meg nagyon huzta, — a gereblye nyelo talán!

— Itt, majd itt tanálok jó mozyorófa ágat, mondja, magában meg azt gondolja, hogy jaj merre van má' az a Csicsói Pista. Mert hát ki ne szeretné látni Csicsói Pistát, hét falu határán híres bujtár ő kelme. Danesó Márton a számdója, nincs is olyan híres pusztá, mint az övék. Ha vesz, ha állat, ha más, odavezet a nyom, de ott aztán szörin-szálán kereshetik, még se találnak soha semmit. Aranyat ér a Danesó Márton keze, Csicsói Pista meg a jobb keze.

Megrezzen még is, mikor csak egy kőhajintásnyira látja maga előtt Csicsói Pistát. Megszakad a furulya szava is, az erdő pajkos szellője elkopja a visszhangtól s vízi-vízi le a völgyön a bodajki rétre.

Egy kicsit elámul Csicsói Pista, mert hát nem igen esett még az meg, hogy szakajttalan hullott volna a bodajki rétről egy-egy virág ide a dályói völgybe. Oztán ilyen szép virág, csupa rózsá az arca, olyan mint a harmatos rózsá.

Kétszer is megdörzsöli a szemét Csicsói Pista, ha vajjon jól lát-e. Oztán, hogy csakugyan ott áll előtte, mer csak mozdulni. Hátha esuda mégis, mert gyakori az ilyenféle eset, Mulyádi Janesit is ilyen szalasztotta neki az ipolyi szakadéknak, ott is veszett szegény.

— Jaj, — kiáltja Szalmateresi Terka, jaj, bizony eltévedtem, nyelet keresek.

— Dehogyan tévedtél, — mondja Csicsói Pista, erre terem az csak, itt a kis sűrűben, gyere lelkem, majd találsz ott.

Má' hogyne menne, mikor olyan szívesen hívja.

— Vágok én kettőt is, százat is, csak gyere. — Sietek ám, itt gyűjtök a bodajki csücsökben, de rég is keresem már azt a nyelet, bizony ellopom a napot, mondja szegény Terka, Csicsói Pista meg azt gondolja, de jó is, hogy eltört a nyél, de jó is...

Az ág elsimul, a virágok édesen ringva fürdetik kelyhőket a lombok között belopakodó napugyárba, aki ide jár szerelmeskedni az erdő mélyére. Itt is, ott is koppan a fa, valahol bent vadgalamb bug, egyet-egyet fűtyönt a rigó. Megszakad a lombzugás, meg újra hallatszik mélyen, lágyan, csodálatosan. Recsen az ág, bizonyosan valami mókus törte le, vagy hogy most yágja Szalmateresi Terkának a nyelet Csicsói Pista...

Hát úgy is van, — amott szalad má' Terka a gereblyenyéllel, a jó takaros nyéllel. Még a haja is le van hántva, hogy fel ne törje a kezét. Messziről kiabál már Galábocsi Jutka:

— No bizony elvesztél, má' azt hittük, hogy elkaptott a sárkány.

— El ám, kiáltja vissza szegény Terka, alig találtam ezt is, nem terem itt nyélnak való.

— Nem ám, dörmögi Szalmás Péter, fától nem látja az ágat az asszony, siess má'.

Siet bizony, de ahogy lehajlik, érzi, hogy nincs nyakában a kendő, a szép slingelt kendő.

— Elveszett a kendőm, kiáltja.

— Ó, a szép slingelt kendő, mondja Galábocsi Jutka.

Végig szalad a szó a réten, ni oztán csudálatos, de való igaz, hogy Csücsök Boris, Huni Panni, meg a fiatal Postás Fáni is elpirulnak.

— Megyek, megkeresem, mondja ríva Szalmateresi Terka.

— So se keresd, esitítja Galábocsi Jutka, sok kendő veszett má' el a dályói völgyben, vesz is, mig széna terem itt.

— No, hogy égi ki, dörmögi haragosan Szalmás Péter, mint az a fekete folt, hogy megyek kendő nélkül haza, mondja s haragosan tépi villájával a szülas, selymes szénát.

A Csicsói Pista furulyájának szava kiesap a völgyből, olyan gyönyörűen fújja, hogy így még tán soha. Galábocsi Jutka mormog valamit, aztán csak úgy, mintha magának szólna, mondja hangosan: Fújhatod má' Csicsói Pista, ha elveszett a kendő, ugy-e Terka lelkem, ugy-e virágom...

tartanak, már előre lefogvarezzék.) Az még nem bizonyos, hogy diszelbadás is lesz-e az udvari színházban, mert a királynának gyásza van. Az ünnepegyességekről, amelyek *Ferenc József* király berlini tartózkodása alatt terve vannak véve, a következőket jelenti levelünk:

Azon a diszebeden kívül, amely a német császár palotájában lesz, még az osztrák-magyar nagykövetség is rendez egy diszebedet. Valószínűnek tartják, hogy 6 felsége a *Ferenc József* gránátos ezredet, amelynek a tulajdonosa, meg fogja látogatni.

Május hó 5-én, a megérkezés napján, nagy és fényes fogadtatás lesz. *Vilmos* császár osztrák-magyar tábornoki diszezyeruhában fog megjelenni a pályaudvaron, ahol az összes Berlinben időző hercegek, a tábornoki kar összes tagjai, a gárda-corps, valamint a német birodalom fővárosának vezető férfiai is jelen lesznek. Itt a császár személyesen üdvözlő felségs vendéget és a császári kastélyba kíséri, ahol a császárné és a hercegnők fogadják a császár szövetségét. Künn a pályaudvaron a *Ferenc József* ezred egy diszezáda fog frontot állni. A két fejedelem bevonulása a lovas gárdaezred egy eskadronjának kíséretében fog megtörténni, míg az előbb említett császárezred diszezáda zászlóját a császári kastélyba viszi, ahol a zászlót az 6 felsége által lakott egyik szobába helyezik el, ahová ugyanezen ezred többi zászlóját is viszik. Az ezred első zászlójának zászlóját a *Ferenc József* király által 1869-ben adományozott arany emlékérem díszíti. Az ünnepekre előjönnek: Casselből *Lipót* porosz herceg és *Dülow* kapitány szárnysegéd, aki a bécsi német nagykövetséghez van beosztva.

Május hó 6-ikán *Ferenc József* 6 felsége *Frigyes Vilmos* császári hercegnek az első gárdaezredbe való belépésénél lesz jelen, amely alkalommal *Vilmos* császár hosszabb beszédet fog mondani, amelyre báró *Kleinberg* ezredes fog válaszolni. A Potsdamban ezután következő katonai díszszemle után a császári kastélyban reggeli lesz. Valószínű, hogy *Ferenc József* *Frigyes Vilmos* trónörökösét gárdaezredének főhadnagyává fogja előléptetni.

A háború.

Budapest, április 12.

(C.) Jól tesszük, hogy a merkatsfonteini csatát egyelőre még a mesebeli események közé sorozzuk. A jelen háborúban a hazugságnak egyáltalában nagy a szerepe. Hazug mind a két fél, és ha mi mindaddig a boerok hőies bátorságában és rendületlen kitarításában töltetlenül bízunk, távirataikat még sem fogadhatjuk el hasonló bizalommal, különösen a merkatsfonteini ütközetről hozzánk érkezett hírek felette gyanúsak. Végre is, van különbség egy ütközet és egy hajtóvadászat között. Ha az egyik félnél 600 halottól és 900 fogolyról van szó, akkor majdnem lehetetlen, hogy a másik fél ez alkalommal szinte veszteség nélkül győzzön. Aki ezt velünk el akarja hitetni, annak inkább nem hiszünk semmit.

Amugy is — egészen eltekintve az állítólagos merkatsfonteini vereségtől — az angol hadsereg jelenlegi helyzete elég aggasztónak mondható. *Roberts* tábornagy Bloemfonteinbe való bevonulása óta sok drága időt veszített. Ma már nem és előre láthatólag a legközelebbi heteken sem lesz képes előrenyomulását folytatni. Hadserege az olyan óriáshoz hasonlít, akinek össze van kötve a lába és be van kötve a szeme és a kít a törpék agyon kineznek. Karjaival jobbra-balra esapkod, de nem látja, hova üt és nem tud mozdulni. Elég okosan eszelte pedig ki *Roberts* tábornagy a haditervét. Bloemfonteintől előre nyomulva, Buller tábornokkal akart kezét fogni és így módon megerősített hadseregével a boerok erősen fedett állásait megkerülve, meglehetősen nyílt terepen Johannesburg felé nyomulni. Terve valószínűleg az volt, hogy a vasúti vonalat Brandfortnál elhagyva, a brandfort-windburg-bethlehuni országúton Harrismithnek indul és úgy a demakenbergi szorosokban álló boerokat hátulról megtámadja. Ez esetben a két oldalról fenyegetett boerok kénytelenek lettek volna állásaikat odahagyni és Buller tábornok könnyű módon egyesíthette volna hadosztályát a főparancsnok hadseregével. E terv kivételére most kevés kilátása van. Nemesak hogy a boerok időközben összeszedték magukat és *Roberts*nek a Fokfölddel való összekötő vonalait is veszedelmesen fenyegetik, hanem magában Natáiban is a jelek arra mutatnak, hogy a boerok ott is készülnek Buller tábornoknak gyenge, kimerült hadosztályait újból megtámadni. Brabant és Clement dandárjai az Oranje folyó partján lekötve, Buller visszavonulásban: ezek azok a tényezők, melyekkel *Roberts* számolni kénytelen. Előrenyomulásra egyelőre nem képes, helyzete pedig Bloemfonteinben csak addig nem válságos, ameddig ulla marad a fokföldi vasúti összekötő-vonalaknak. Ha az összekötés ma

vagy holnap megszakítódik, akkor — tekintettel a beálló téli időszakra — az angol hadsereg, tulereje dacára, katasztrófa előtt áll. Akkor ennek a hadseregnek, akár képes rá, akár nem, előre kell nyomulni, mert a támadásban lehet, hogy legyőzik, a visszavonulás azonban biztos pusztulást jelentene.

(A harctérről.)

London, április 12.

Lourenço-Marquezból jelentik: A boerok fő-serege harmincezer emberrel és kilenven ágyúval megszállva tartja a Kroonstaadtól Vynburgig terjedő dombláncot, ahol be akarja várni *Roberts* előrenyomulását. Kisebb csapatok be akartak nyomulni Oranje déli részébe, de *Denkerkook* mellett *Littleton* lovas csapatával találkoztak, amely visszatorította őket. Az angolok vesztesége két halott volt. A boeroknak az Elandslaagte mellett vívott ütközetben egy száz fontos, négy tizenötfontos és egy gyorsan tüzelő ágyújuk volt. Az angolok megghusították a boeroknak azt a kíséretét, hogy a Sunday folyón megkerüljék az angolok hadállását.

London, április 12.

A *Daily Telegraph*-nak jelentik, hogy *Kitchener* április elsején nagyon kifáradt lovas hadoszlopával Britstownba érkezett s innen másnap De Aarba ment.

London, április 12.

A *Times*nek jelentik Bloemfonteinből tegnapelőtti kelettel, hogy a Wepener mellett álló angol sereg négyszáz emberből áll. A *Standard*nak jelentik Durbanból 10-diki kelettel: Natáiból egy egész dandár indult el, hogy *Roberts* csapataihoz csatlakozzék. Két másik ezred ma száll hajóra. A dandár parancsnokságát *Hunter* tábornok veszi át.

London, április 12.

Baden-Powell ezredesnek boer forrásból jelentett halála híret hivatalosan nem erősítik meg.

London, április 12.

Az esti lapok jelentik Elandslaagteből 11-iki kelettel: Ma itt ismét harc folyt. A boerok állandóan előrenyomultak az angol hadállások felé és nagy ágyúkkal léptek akcióba. Az angol tüzésérg hatáson van felett. A boerok a Sunday folyónál el akarták vágni az angol tábornok Ladysmithtől. Két előnyomulási kísérletüket megghusították az angolok.

Ladysmith, április 12.

Nem hiszik, hogy a boerok tegnapi elandslaagteit tüntetésének további következményei lesznek. Az angolok még most is urai a Sunday folyó hidjának. Azt hiszik, hogy a boerok hadereje most az angol hadállással szemben emelkedő kopjékon van összevonva. Ma több helyen esetepatá folyt. A boerok állása, amennyire tegnap látni lehetett, jó 15 mérföldnyire nyulik egy hosszú dombláncon.

Alwainorth, április 12.

Lord *Kitchener* ma délután ideérkezett, hogy szemlét tartson a csapatok fölött. Innen a wepeneri helyőrségnek bátorító üzenetet küldött, amelyben azt a reményt fejezi ki, hogy a helyőrség helyzete nemsokára meg fog változni. *Kitchener* este ismét elutazott a városból. Abban a harcban, amely hétfőn Wepener mellett folyt, a boerok vesztesége igen nagy volt. Nagy ágyúkat szétlőtték az angolok. Tegnapi a tüzelések már nem voltak olyan erős. Ma megint heves ágyúharc fejlődött, amelyben a helyőrség megtartotta hadállását. Az angolok kisebb boer csapatokat láttak, amely dél felé vonulnak az Oranje folyó irányában.

Durban, április 11.

Hunter tábornok Ladysmithből ideérkezett. Kivüle sok katona érkezett ide, akiket szállítóhajókra vittek, hogy hová mennek, azt itt nem tudják.

Bloemfontein, április 12.

Karreustationsból érkezett jelentések szerint az ellenség azzal van elfoglalva, hogy megerősítse állását Brandforttól keletre, mely a vasutal párhuzamos. Ezzel egyidejűleg jelentik a hiszerzők, hogy az ellenség Waterfaldriftet és a vízműveket nagy erővel tartja megszállva.

London, április 12.

A Reuter-ügynökségnek jelentik *Glencoe*ből 11-iki kelettel: Tegnapi hajnalban a boerok hadai előrenyomultak az angol tábor közelében emelkedő hegyhát felé és tüzésérgük ágyuzni kezdte az angol tábornok. Az ágyuzás egész nap folyt. Az eredmény kedvező volt. Az angolok vesztesége valószínűleg nagy. Néhány lövedék az angol csapatok kellő közepén robbant szét. A boerok csak három öszvért és két lovat veszítettek.

Alwainorth, április 12.

Wepener vitézül tartja magát. Az ágyuzás reggel újból kezdődött, de nem heves. A boerok, akik állítólag ismét három ágyút állítottak fel, hír szerint hiányt szenvednek töltevényekben. (Reuter.)

London, április 12.

Elandslaagteből táviratozzák, hogy ma nem ismételték a támadást. A boerok 3 oszlopban iparkodnak előre nyomulni Bendrop felé. A boerok pozíciója 15 mérföldnyi hosszúságban nyulik el.

London, április 12.

Kroonstaadból táviratozzák, hogy a boerok Smithfieldet ismét bevették, a nélkül, hogy az angolok részéről ellenállásra találtak volna. Az angolok Alwainorthba vonultak vissza.

London, április 12.

Egy pretóriai távirat jelenti, hogy *Baden Powell* lábán fekszik és haldoklik, vagy talán már meg is halt.

London, április 12.

Ladysmithből táviratozzák, hogy az angolok hadállása Elandslaagte mellett bevehetetlen. A vár fokain elhelyezett ágyúk az egész környéket dominálják.

London, április 12.

Elandslaagteből táviratozzák, hogy a boerok tegnapi megújították a támadást. Botha tábornok nagy erővel az angol tábor ellen tört, de több órai harc után visszaverték.

(Vegyes hírek.)

Brüsszel, április 12.

Dr. *Leyds* transvaali követ a hazájából Európába utazó küldöttség elé Milanóba utazott, ahol tudomást vesz a kormányától érkező lepecsételt utasításokról. A követ elkíséri a háromtagú küldöttséget azokba a kikötőkbe, amelyekbe a transvaali kormánytól kapott instrukciók értelmében el kell menniük, hogy a békeközvetítést megkíséreljék.

London, április 12.

A *Daily-News*nak jelentik Fokvárosból 10-iki kelettel: Ma behajóztak négyszáz boer foglyot, akiket Szent-Ilona szigetére visznek.

London, április 12.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Carnarvonból 10-iki kelettel: Parson ezredes és törzskara ideérkezett. Fokföld északnyugati részében a lázadás teljesen le van verve. Kenhardtban és Upingtonban még angol csapatok vannak. Hír szerint a lázadók vezérei Gordonában elfogták.

London, április 12.

A Reuter-ügynökség jelenti Durbanból e hó 11-ikéről: Reitz államtitkár elrendelte, hogy minden angol és amerikai állampolgár, valamint a németek nagy része 14 napon belül hagyja el az országot. Ama 70 utas közül, akik egy német gőzösön a Delagoa-öbölbe érkeztek, huszonegnek az angol konzul kérésére megtagadták az utlevelet Transvaalba, mivel lövészeket találtak náluk.

London, április 12.

A Reuter-ügynökség értesülése szerint a két délafrikai köztársaság kormányai hivatalosan közölték *Portugáliával*, hogy az angol csapatoknak *Beirából* portugál területen átvonulásának megengedését ellenséges cselekedettel egyértelműnek tekintik. Itt valószínűtlennek tartják, hogy a két köztársaság az ultimátum után represszáliákhoz nyulna. Anglia azonban örömmel támogatná *Portugáliát*, ha csakugyan megtámadná. *Portugália* az ultimátumra előreláthatólag azt fogja válaszolni, hogy csak az Angliával fennálló szerződések értelmében jár el.

London, április 12.

Egy tőzsdei hír szerint *Transvaal Portugáliának* ultimátumot nyújtott át és casus belliinek jelentette ki, ha *Portugália* a csapatok szállítását tovább is megengedi.

London, április 12.

A new-yorki kereskedelmi körök komolyan nyugtalanok a miatt, hogy a boerok érdekében folytatott agitáció oly nagy mérvet ölt és attól tartanak, hogy a kormány kénytelen lesz beavatkozni. Remélik azonban, hogy *Decey* tengeren, elsőjelölt, programjában a nem beavatkozás mellett fog állást foglalni, miáltal az Egyesült-Államoknak nagy szolgálatot tenne.

Róma, április 12.

A transvaali küldöttséget az itteni pályaudvarban a hollandi konzul és sok nő üdvözölte, akik virágokat nyújtottak át a küldöttségnek. A küldöttség vezetője kijelentette a konzul előtt, hogy a boerok, ha küldetésük eredménytelen lenne, utolsó véresepüket is ontani fogják szabadságukért. Isten fog köztük és az angolok közt itélni.

Köln, április 12.

A *Rheinisch-Westfälische Zeitung* a brüsszeli transvaali követség köréből arról értesül, hogy a boer küldöttség lepecsételt utasításokkal utazik, melyeket csak Milánóban, ahol Leyds találkozik fog velle, fognak felbontani. Oranje részéről állíllólag oly javaslatok tétetnek, melyek az Angliával való megegyezésre alkalmas alapot nyújtanak. A javaslatok pontjai közt foglalják a boer államok semlegessége, melyet az európai nagyhatalmak és Amerika bizottságának, továbbá az erődítvények lebontása és tüzérségi lefegyverzés. Még nincs eldöntve, hogy Leyds csatlakozni fog-e a küldöttséghez.

Hága, április 12.

Diplomáciai körökben határozottan állítják, hogy a nemzetközi hági választott bíróság szonnan megalakulása után fel fogja ajánlani Angliának a békeközvetítés céljából jó szolgálatait. A törvényszék nem alakulhat meg előbb, mielőtt legalább kilenc állam nem ratifikálta a hági békeszerződést. A hollandi diplomácia ennél fogva szorgalmazza a ratifikálást.

(Megmentett bányák.)

London, április 12.

A *Times*nak jelentik Laurengo-Marquezból tegnapi kelettel: Epler, a randbányák rendőrségének főnöke bátor fellépésével megakadályozta a bányák elpusztítását. Amikor megtudta, hogy embereket küldötték ki azzal az utasítással, hogy a bányák aláaknázása végett lyukakat furjanak, letartóztatta egy tizenegy főnyi csapatnak a vezetőjét. Munnik állami bányamérnök tiltakozott ez ellen s kijelentette, hogy azok az emberek az ő parancsára cselekedtek. Epler írásbeli parancsot kért, amelyet Munnik ki is állított a munkásoknak, akiknek azután megengedték, hogy munkájukat folytassák. A pretóriai kormánytól tett lépések következtében azonban Munnik parancsát visszavonták. Azóta a bányákat Epler felügyelete alatt elzárták.

London, április 12.

A Reuter-ügynökségnek jelentek Durbanból tegnapi kelettel: Ideérkezett megbízható jelentések szerint Johannesburgban több bányában aknákat furattak, hogy az esetben, ha a boerok végleges vereséget szenvednek, dinamittal elpusztítsák a bányákat.

HIREK.

Egy király a sok közül.

Y a pas un roi plus galvaudeux,
Cléo,
Cléo,
Qu'Élo... pold deux!

Ha én király volnék, nem barátkoznám második Leopold ő felségével, aki pedig szintén király. Valahogy ugy képezem tudniillik a dolgot, hogy a királyok közt is kell hogy legyen valamelyes testületi szellem s aki a kar tekintélyét rontja, azzal éreztetni kell, hogy nem illik bele a karba. A királyoknak tudniillik roppantul nagy tekintélyre van szükségük, mivelhogy a rezidenciáik falát ugyancsak döngözt mindenfelé az a megvilágosodott szellem, amely a nemzeteknek akarja visszaadni a juszt, ami még mindig a felséges uraké. A királyok ma már kisebb urak, mint akár csak kétszáz esztendővel ezelőtt valának. Be van bizonyítva, hogy nélkülözhetők. A királyoknak ilyenformán természetesen össze kell tartani a lehetőleg kinézni maguk közül az olyat, akire ráolvassa nemesak a történelem, ami következik, hanem a közönséges mai nap, a közvetlen tanu is, hogy nem a népnek él, hanem a nép nyakán. Második Leopold pedig ilyenforma király.

Nem lehet letagadni. Léha ember, aki a koronája becsületének kedvéért a kis hitvány szenvedélyeiről se tudott lemondani, hanem hajszolta Brüsszeltől Párisig a botrányt. Komikus figurája lett Párisban azon a pénzen, amit a nemzete izzadott ki számára, folytonos pörben élt a családjával, valóságilag vig cimborá volna, ha nem volna király. Így persze nem szabad efféle írni róla, mert még pört akasztanak az ember nyakába. Egy

ur, a kire a minisztériuma vigyáz, hogy ne csináljon valami túlságosan nagy skandalumot — s ha már megcsinálta, hát legalább tudjanak róla, hogy eltussolhassák. Egy egészen tönkre ment erkölcsi érzék, akit, ha köztünk élne, a moral insanity régen, hivatalosan eljegyzett volna magának a Salgó Jakab vagy a Schwarzer doktor ur közvetítésével. Nohát ilyenformán nem igen lekezdhetik érte a többi király, de mi se, akik szimplán csak emberek vagyunk.

És ez a király egyszerre csak előáll egy nagy dologgal. Még életében odaajándékozta a vagyonát a nemzetének, kastélyait, várait, földjeit — s hozsánna néki! — Dehogy, dehogy. Ne vegyük annyira lelünkre a dolgot. Vagy vannak a világon konzekvenciák s akkor, ilyen banálisán nem végződhetik be egy ope-rett, vagy nincsenek — és akkor járunk ezután majd a fejünk tetején és gondolkozunk a lábunk fejeivel. De vannak. A kezdet és a folyamat magában hordja a végét s valami furfangos és az emberből következtetve, valami nem is egészen tisztá oka kell hogy legyen annak, hogy második Leopold ő felsége egyszerre szakít a balettel és a kankánál s két kézzel dobálja el magától a haza javára a sok el nem vihető, el nem adható.

S íme — amit esendes mosolygással keres a skeptikus, amióta megjött az ajándékról a telegramm — itt az ok. A kikapós öreg ur még egy tromfot kívág. Koldussá teszi a hátramaradtakat, akik miatt nem voltak egészen zavartalanok az örömei. Persze csak annyira koldussá, amennyire módjában van, mert hát akad még egy kis vagyon számukra itt-ott. Hanem az öreg bohémkirály nyugodtan hunyja be majd a szeméit. Tőle egy frankot se kaptak. Se az asszony, aki utána szaladt Párisba s valahonnan a Moulin-Rougeból vitte haza uralkodni, s a lányok se. A nemzetnek adta, amiye volt, vagy lett.

Király a világ előtt ugy még le nem vetkőzött soha.

(Th.)

Budapest, április 12.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Március 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hírek. Vértessy Kálmán miniszteri osztálytanácsos. A kereskedelmi minisztérium elnöki osztályának érdemes vezetője, a husvétii ünnepekre Raguzába utazott s néhány napig az ünnepek után is ott marad. Influenzája volt s orvosi tanácsra átvilágítás végett kellett délvizekre utaznia. — Baranyay Gyula kir. műszaki tanácsos, a budapesti kir. államépítészeti hivatal eddigi főnökét, a kereskedelmi miniszter Budapesti székhelyvel az első országos közúti kerület felügyelőjévé nevezte ki.

— A király Budapestén. Néhány nappal ezelőtt híre járt, hogy a király 28-án Budapestre érkezik s fogadtatására a budai királyi várban már készülődnek is. Amint a *Keleti Értelődő* jelenti, a király Budapestre való jövetelének időpontja még nincs megállapítva s a budai királyi várkapitányság eddig a király jöveteléről semmiféle értesítést nem kapott.

— Zola betegsége. Párisból táviratozza tudósítónk: Zola állapotában ma lényeges javulás állott be.

— A román királyi pár utja. Károly román király és Erzsébet királyné április 20-án reggel elvonatban Abbaziába érkeznek. A királyi pár ez alkalommal nagyobb kísérettel fog Abbaziában időzni, mert velük lesz Ferdinánd trónörökös és gyermekeik, Károly herceg és Erzsébet hercegnő. Később a trónörökös neje, Mária hercegnő szintén Abbaziába jön, ahol a királyi pár és családja számára az Angiolina-villát bérelték ki. A királyi pár csak három hétig marad Abbaziában s innen néhány napra Sigmaringenbe megy. Visszatérőben egy napig Bécsben maradnak, hogy királyunknál tatógatást tegyenek.

— Adomány. Veszprémből táviratozza, hogy báró Hornig Károly veszprémi püspök huszezer koronát ajándékozott Veszprém városának kórház építésére. A nagylelkű ajándékért a polgármester vezetője alatt nagy köszönő deputáció fog tisztelni a püspököt.

— Beigrádi követünk a miniszterelnökkel, Bárd Heidler, az osztrák-magyar monarchia új beigrádi követe Budapestre érkezett. Mai napon hosszabb ideig konferált Széll Kálmán miniszterelnökkel.

— Erzsébet-rend. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Schönfeld Erzsébet grófnőnek, Mária Terézia főhercegnőnek s főudvarmesternőjének az első osztályú Erzsébetrendet adományozta.

— Az új aranygyapjasok. Bésből jelentik: A király nem tizenhárom, hanem tizenötödik fúrat nevezett ki az aranygyapjas rend vitézeivé. A tizenötödik, aki a tegnap közölt listából kimaradt, Siemenszky Leveiki gróf, az urakháza tagja.

— Chlumetzky báró husvétja. A Budapesti Tudósító írja: Báró Chlumetzky, az osztrák urakháza tagja, a déli vasút elnöke, nevével együtt a husvétii ünnepekre a Semmeringre érkezett. Az a hír, mintha báró Chlumetzky a husvétii ünnepekre Széll Kálmán miniszterelnök látogatására Rátótra utaznék, téves.

— Husvétii lábmosás. A budavári koronázó Mátyás-templomban ma délelőtti tartották meg a nagycsütörtöki lábmosás szertartását. A templomban díszes előkelő közönség jelent meg.

Az ünnepi nagymisén Vaszary Kólos bíboros hercegprímás pontifikált fényes segédlettel, melynek tagjai voltak: dr. Köhl Medárd pápai prelátus, dr. Walther Gyula primási irodaigazgató, dr. Kánda Teofil esztergomi kanonok, Andor József udvari pap, Krizsán Mihály pápai kamarás, szeminarium igazgató, Lollók Lénárd és dr. Nemes Antal apátplébánosok, dr. Furt Iván tanulmányi felügyelő, Demény, Bozoky és Szép Lajos káplánok. Mise után felolvasták az evangéliumnak a keresztényi ájtatosságra vonatkozó részét és ezután Vaszary Kólos bíboros hercegprímás a templom szentélye előtt ült „apostolokhoz” ment s megmosta és megcsókolta lábaikat. Az „apostolok” mind szegény budai polgárok, névszerint a következők: Rauchecker József 87 éves, Doteschall Ferenc 83 éves, Mics Kilián 81 éves, Weigler Kilián 80 éves, Palkó Simon 79 éves, Nádasy János 77 éves, Heinisch János 76 éves, Lilling Ferenc 76 éves, Welk Mátyás 76 éves, Schütz Alajos 77 éves, Oczelka János 66 éves és Fuszek György 66 éves. A mai ünnep alkalmából valamennyien új ruhát és egy zacskó ezüstpénzt kaptak ajándékba a primástól. Holnap, nagypénteken úrra Vaszary Kólos bíboros hercegprímás mondja a gyászmisét, amely után dr. Walther Gyula kanonok, primási irodaigazgató tartja az ünnepi beszédet.

Bésből jelentik, hogy a király ma misét hallgatott a Burg plébániatemplomban, azután a Burg ceremóniás terebén tizenkét agastyánon a lábmosás szertartását végezte el. A szertartáson jelen voltak: Ferenc Ferdinánd, Ottó, Ferdinánd Károly, Lajos Viktor, Lipót Ferdinánd, Péter Ferdinánd, Lipót Salvátor és Ferenc Salvátor főhercegek, továbbá Goluchowski, Kállay, Körber, Wittek, Hartel, Spens, Rezek, Call, Giovannelli miniszterek, az udvari méltóságok, a tábornoki kar és az arisztokráciának számos tagja, a többi közt Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnagy. Az udvari oratóriumban megjelent Erzsébet Mária főhercegnő, Károly Ferenc József főherceg, Mária Valéria főhercegnő gyermekeivel és Blanka főhercegnő. A diplomaták páholyából a diplomáciai ítesület számos tagja nézte végig a jelenetet.

— Nagyheti ájtatosságok. A terézvárosi plébánia-templomban a husvétii ájtatosságokat a következő sorrendben tartják meg: Nagypénteken: Délelőtti kilenc órákor előszentelték miséje passioval, a kereszt leleplezésével s az oltári szentiség elhelyezésével az Ur sírjára. A szent beszédet dr. Kovács Kálmán káplán mondja. — Nagyszombat: Délelőtti nyolc órákor tíz-, gyertya- és keresztút-szentelés. Utána nagymise. Délután hat órákor ünnepélyes feltámadás körmenettel. — Husvét vasárnapján: Reggel hat órákor mise, utána ételszentelés s szent beszéd, mondja: dr. Zeltner Vilmos káplán. Fél kilenc órákor ifjúsági mise lesz beszéddel, melyet Angyal Kálmán káplán tart. Háromnegyed tízkor tartják az ünnepi nagymisét fényes segédlettel, melyet szentbeszéd követ. Mind a kettőt Steiber Vince apátplébános mondja. Fél tizenkét órákor esendes mise lesz, délután négy órákor pedig vecsernyével fejezi be az ünnepek sorozatát. — Husvét hétfőjén a sorrend ugyanaz, a szentbeszédet azonban kilenc órákor dr. Kovács Kálmán, tizenegy órákor pedig Pápay Ferenc káplánok tartják.

— Magyarország Párisban. Holnapután nyílik meg Párisban a nagy világgkiállítás, a nemzetek békes munkájának versenye, ami természetesen még nem jelenti azt, hogy a kiállítás teljesen kézen van. Még legjobban előrehaladt a munka a magyar pavilonban, ami dícséretére válik a kormánybiztosság munkálkodásának. Ennek köszönhető, hogy ma már kezünkben van a magyar kiállítás katalógusa is. Testes kötet ez és mutatja, hogy hazánk a kiállítók számát tekintve is a magyar nemzet, a magyar iparhoz és művészethez méltóan veszi ki részét a lehanyagló század nagy békeművéből. A katalógus egyetlen díszes címlapja, amelyre annak idején pályázatot hirdettek. A zsűri ki is adta a díjakat, de a kereskedelmi miniszter más véleményen volt és Hegedűs Lászlót bízta meg a címlap megrajzolásával. Hegedűs rajza határozottan művészi s jellegzetes. A kompozíció diskkrét szinhatással a párisi

magyar pavillon mellett a béke angyalát ábrázolja, ruháján a magyar címerrel.

— **Patkó-szabályrendelet.** A főváros tanácsa sokallja a pénzt, amit ki kell adnia utca-burkolatra, makadámra, gránitra, keramitra — s kísitötte, hogy ennek a nagy kiadásnak az oka, hogy a lovak lábán patkó van. És pedig patkó vasból, acélból, ami rongálja az utcát. Írtak tehát egy egész komoly rendeletet a mérnöki hivatalnak, amiben megbízák, hogy csináljon valami patkó-szabályrendeletet, aminek az volna a feladata, hogy megvédelmezze a lovak ellenében az utcát. A mérnöki hivatal körülkérdezősködött széles a világban mindenfelé, hogy hol milyenformán patkolják a lovat, hogy a lába alatt ne kopják az utcát. Mindenfelől azt felelték, hogy az utca arra való, hogy kopják s nincs város széles a világon, amelyik beleszólana abba, hogy a gazda, aki a ló, milyen patkót veressen az állat lábára. Ezek után a mérnöki hivatal azt a jóindulatú tanácsot adta a tanácsnak, hogy hagyjon békét a patkó-szabályrendeletnek.

— **Forbes Archibald.** Minden idők újságírójának mintaképe marad Forbes Archibald, a napokban elhunyt angol hírlapíró. Lelkiismeretes kötelességtudásról tanusodik és a török-orosz háborúban való szereplése is. Hogy jelen legyen az első rohamnál, amelyet az oroszok Plevna ellen intéznek, egy napon százharminc kilométert lovagolt. A csata napját nyeregben töltötte és két nap nem evett, nem ivott. A harmadik napon ismét hatvan kilométert kellett lovagolnia, míg a szisztovói táviróhivatalhoz érkezett. A lova közel a célhoz kidőlt és Forbes úgy állított be a postahivatalba, hogy kezében a kéziratot tartotta, a vállán pedig a kidőlt lóról levett nyergeszerzőt cipelte. És a tudósítás, melyet e nagy fáradalmak közepette írt, mégis egyik legfényesebb munkája volt. Érdekes, hogyan szerezte meg Forbes az orosz szent Anna-rendet. A Sipka-szorostól Bukarest-felé volt utban, hogy tudósítását telegrafálta Londonba. Gyors éjjeli lovaglás után az orosz előőrshöz ért, ahol Ignatievet találta.

— Honnan jön? kérdezte a tábornok.

— A Sipka-szorostól.

— No, maga az ördögökkel cimborál! Hogyan tudott ilyen gyorsan idejönni? Megelőzte összes úrtárainkat és bizonyára érdekes újásokat tud. A cárnak látnia kell önt, hogy ő halja először az új híreket.

A cári szállás nyomorult török sátorban volt, ahol a cár nagyon szívesen fogadta Forbest és gratulált neki a ritka lovagláshoz. Forbes elmondta, mit látott a csatán és vázlatot készített a hadállásról. A cár, aki angolul tudott, mindjárt észrevette a vázlat pontosságát és megkérdezte Forbest, volt-e katona.

— Igen felség, volt a felelet.

— Valószínűleg a tüzéréknél vagy a műszaki csapatnál szolgált?

— Nem felség, a lovasságnál szolgáltam.

— Nem tudtam, hogy az angol lovastisztek ilyen behatóan foglalkoznak taktikai és stratégiai kérdésekkel, felelte a cár.

Forbes sietett kijelenteni, hogy ő nem is volt tisz, csak közönséges közember. A cárt ez nagyon meglepte és az Anna-rendet adta Forbestnek.

— **Halálkozás.** Lanoraf Gábor nagykereskedő tegnap meghalt Székes-Fehérvárott betvenhat éves korában.

Maleszevic Miklós, a zombori főgimnázium tanára április 11-ikén meghalt ötven éves korában.

— **Zenebona egy rendjel miatt.** Megirtuk annak idején, hogy a szultán Loubet elnököt a Nizam-Intiaz rendjellel tüntette ki. A *Revue des Revues* legújabb száma e miatt erősen megtámadja Loubet elnököt és Cambon konstantinápolyi francia nagykövetet; az utóbbit azért, mert megengedte, hogy Loubet elnök a szultán által neki adományozott rendjelet elfogadja és Loubet elnököt, amiért elfogadta a rendjelet.

A *Revue des Revues*-ről ismeretes dolog, hogy előkelő összeköttetései vannak és diplomaták sugalmaznak, épp ezért a közlemény nagy feltűnést kelt.

— **Kereskedelmi menedékház.** A budapesti kereskedelmi testület már régebben tervezte a fővárosban elagott kereskedők részére egy menedékház építését. Az erre a célra szükséges kétszáz ezer korona alapítója már együtt van. **Hüttl Tivadár,** a menedékház tervezője, a főváros különböző kereskedelmi egyesületeit legközelebb értekezletre hívja össze, amelyben a menedékház építési tervezetét fogják megállapítani. A menedékház tervezőt védnökül **Heppécs Sándor** kereskedelmi miniszteri főzárk felkérni.

— **Az öt frankos merénylet.** Brüsszélből táviratozzák: *Plunkett* angol követ ma adta át a külügyminiszternek a walesi herceg sajátkezüleg írt valómását, mely így hangzik:

— A merénylő felugrott a vasúti kocsis felhágójára, betörte az ablakot és revolveréből reám lőtt. A golyó néhány centiméternyire a fejem fölött sivitott el. A merénylő másodszor is akart löni, de az állomásfőnök ebben megakadályozta.

A külügyminiszter a vallomást átadta a vizsgálóbíróknak, aki erélyesen folytatja a vizsgálatot. Eddig a szocialista klub harminc tagját hallgatta ki, de a kihallgatásoknak semmi eredményük sem volt. *Meert* cipészlegényt is fogvatartják, miután letartóztatását a vádtanács helybenhagyta. Londonból két bíró érkezett Brüsszélbe, akik figyelemmel kísérik a vizsgálat menetét és naponként jelentést küldenek Londonba. Az angol követ tegnap meglátogatta *Crocus* állomásfőnököt és a walesi herceg nevében köszönetét fejezte ki neki hősies magatartásáért, amint saját élete veszélyeztetésével lefegyverezte a merénylőt. Bírói körökben meg vannak győződve arról, hogy a merénylőnek nincsen komoly háttere és az egész inkább éretlen gyermekesiny. A walesi herceg elleni merénylet alkalmából a római antianarkista konferencia határozata értelmében az összes nagyvárosok rendőrfőnökei között überséglő figyelik meg az anarkistaság gyantájában levő embereket és sürri táviratváltás folyik, melyekben információkat kérnek. A legtöbb kérdészködés Olaszországba érkezik. Érdekes, hogy egy amerikai spiritiszta lap még az őszszel megjósolta, hogy a walesi herceg ellen ebben az évben merényletet fognak elkövetni.

— **Dreyfus Rómában.** Rómából táviratozzák: Az *Il Giorno* című lap jelenti, hogy *Dreyfus* exkapitány néhány nap óta Rómában van.

— **Az énekesnő mosó-számálása.** A párisi törvényszék nem mindennapi ügyet tárgyalt a minap. Egy dalcsarnok énekesnőjét bepörölte a — mosónéja. Nem kisebb összeget, mint 3112 frankot követel tőle, mind mosásért. Irma de *Montigny* kisasszony azt követelte, hogy a mosóné elégedjék meg 870 frankkal. A törvényszék az énekesnőnek adott igazat s elutasította a mosónét, akinek bizonyára nincs sok ilyen szorgalmas kuncsaftja, mint a dalcsarnok csillaga...

— **Tízéves találkozók.** Tízéves találkozójukra a Zala-Egerszegen 1890. évben iskoláit végzett osztálytársak pünkösdi vasárnapján gyűltek össze Zala-Egerszegen. Irásbeli értesítések: *Török Gábor* máv. hivatalnok Kaposvár ker.

Nagy-Kőrösön tízéves találkozót tartanak a főgimnázium 1890-ik év június havában érettségij vizsgát tett növendékei. *Dr. Kökény Dezső* ügyvéd és *dr. László Károly* orvos felkérte osztálytársaikat, hogy május 1-ére megjelenjen szüveskedjenek.

— **A legújabb párisi párbaj.** Párisból telegrafálják: A Lubersac és Rothschild Róbert báró közti afférből kifolyólag gróf Lubersac és báró Rothschild Eduárd közt ma karpárba volt, amelyben az utóbbi könnyű sebet kapott.

— **Öngyilkos honvéddadnagy.** A Lippert-vendéglőben, mint megirtuk, tegnap este golyót röpített agyába *Tomcsányi Ede,* a munkácsi 11. honvédgyalogezred hadnagya. A szerencsétlen fiatal tisztet a Rókus-kórházba vitték, ahol az éjjel fél egy óra tájban meghalt, a nélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna. Levelet találtak nála, amelyet fivéréhez *Tomcsányi Béla* főgimnáziumi tornatanárhoz intézett. A levélben csak elbucszuk hozzatartozótól, de semmi okát sem adja vezetés teltének. A rendőrség az iratokat ma reggel áttette a honvéd téparancsnoksághoz, amely intézkedett, hogy a boldogtalan hadnagyt holttestét a honvéd helyőrségi kórház halottas házába szállítsák. A téparancsnokság már táviratilag összeköttetésbe lépett a munkácsi 11. gyalogezred parancsnokával, hogy az öngyilkosság okát kiderítsék.

— **Beteg hírlapíró.** *Rudas Izsó,* a *Keleti Értésítő* szerkesztője, aki minap jobbkarját törte, már jobban van. Az ágyát is elhagyhatta már, de még hetekig kénytelen a szobát őrizni.

— **Halálos szerelem.** A Hajos-utca 15-ik számú ház negyedik emeletéről tegnap este leugrott egy leány, akinek a személyazonosságát a rendőrség csak ma állapította meg. A szerencsétlen *Berger Adél* 21 éves varrónő, aki az Ó-utca 14-ik szám alatt lakott *Ernst* Mátyás hivatalosznál. Végzetes teltének oka szerelmi bánat.

— **Talált újj.** Rejtélyes leltre bukkant tegnap este a Népszínház-utca és József-körút sarkán *Orosz László* cipész. Az utast javítására szolgáló fülhalmozott kövek tetején, a gyalogjáró mellett egy véres emberi mutatóujj fektült. A sarki rendőrt figyelmeztette a rejtélyes leltre, aki azután a főkapitányságon tett róla jelentést. A rendőrség a talált ujjat a törvényszéki orvostani intézetbe vitette.

— **Ő felsége a királynő nevében.** Az angol királynő negyven esztendő óta először látogatott el Irlandba s a nagy esetet mindenképpen még nagyobbra igyekeznek fölfújni Angliában, ahol most igen fontos az, hogy pontosan folyjanak be a háborúra szükséges pénzek és hogy otthon ne legyen semmi háborúság, ami gyöngítene az állam erejét kifelé. Az íreket pedig teljességgel nem kápráztatja el a királynő látogatása, amit nem is igen lehet nagyon rossz néven venni nekik, mivelhogy negyven esztendő óta várnak erre a kegyre — hiába. De különösen nem lehet a terhükre róni azt, ha fásultak kissé, ha az ember elolvassa azt az *Irland libre* című könyvet, amely Párisban jelent meg a napokban s tisztára abból az alkalomból, hogy hű irjei között időzik a királynő. A könyv Írország történetét vázolja 1837-től — máig s csupa adat, csupa szomorú adat. Ime néhány numerus:

1842-ben volt a nagy éhínség Írországban. Róviddel utána és egészen 1845-ig folytonos zavargások színtere volt a szerencsétlen ország. Az éhínség és kivándorlás következtében megfogyott nép és az angol katonaság között napi-rendben voltak a véres összeütközések. 1848-ban újabb éhínség; ez évben kezdődnek a kiutasítások. 1849-ben a kiutasítottak száma 90.440, a következő évben 104.163, 1851-ben 68.000 embert üztek el családja köréből. És így megy évről évre: 1852-ben 43.000, 1853-ban 25.000, 1854-ben 20.000 kiutasítottat. Legkevesebb a kiutasítottak száma 1870-ben: 2016. *Lex* az „Komo Rule” című könyvében kimutatja, hogy 1851-től 1870-ig Irland adója 70%-kal emelkedett, miközben a lakosok száma napról-napra csökkent. A kiutasítottak száma 1871-től ismét növekedik. 1880-ban iszonyú éhínség tizedelte meg újra a szerencsétlen ir népet. Újabb zavargások és ennek folytán 6325 kiutasítás. 1881-ben 17.341, 1882-ben 26.836, 1883-ban 17.885, 1884-ben 20.025, 1885-ben 15.423 volt a kiutasítások száma.

És mindez: Ő felsége a királynő nevében.

Muhall Fifty years of national progress című könyvében a következő statisztikai kimutatást közli 1887-ben: Viktória uralkodásának kezdete óta Irland lakosságának száma megfogyott:

Éhhalál következtében	1,225,000
kivándorlás	4,186,000
kiutasítás	3,668,000

lélekkel. 1897-ben, a királynő jubilaris évében újabb éhínség pusztított Írországban. 1899-ben adóemeléssel, 1900-ban a délafrikai háború ismét súlyosabb megterhelést jelentett Európá legszerencsétlenebb országának.

Ez a párisi könyv rontja kissé az ünnepi hangulatot. Az a hatása van az ünneplésre, mint minden igazságnak. Lehűti a nagy ünnepi lázat.

— **A menetlépés.** A hadseregek menetlépését statisztikába foglalták. E szerint az orosz hadseregben perccenkint száztizentkét—száztizenthat lépést tesznek a katonák, Németországban száztizennegyvet, az osztrák-magyar monarchiában száztizennötöt, Franciaországban és Olaszországban százhuszat, kivéve a francia vadászokat és olasz bersaglieriket, akik perccenkint százharminc—száznegyven lépést tesznek. A lépés hossza Oroszországban hétésszáz, Németországban nyolcszáz, Franciaországban és Olaszországban hétésszázötven milliméter, a bersaglierik lépése azonban nyolcszázötven milliméter. Az angol katonák parádé alkalmával csak hetvenötöt lépnek egy per alatt s mindegyik lépés háromnegyed méter, gyorsmenetnél százöt, rohammenetelnél pedig százötvenet lépnek perccenkint.

— **Házasság.** *Zsengeri Manó* tanár, a Hazai Bank főtitviselője eljegyezte *Schweitzer Gizát,* özvegy *Schweitzer Samuné* leányát, Miskolcra.

Zucsek Frigyes államvasúti hivatalnok 21-ikén esküszik örök hűséget *Kléber* Gizella kisasszonynak Pécsen a ferencrendiek templomában.

Szebellédy Ferenc gyógyszerész április 17-ikén délelőtti tizenegy órakor vezeli oltárhoz a ferencvárosi templomban *Pohl* Marika kisasszonyt.

Dimmán Nándor 22-ikén délelőtti fél tizenkét órakor vezeli oltárhoz a dohány-utcai zsidó templomban *Glück* Aranka kisasszonyt.

Kiss Kálmán szilagy-kraznai kereskedő Csucsón jegyet váltott *Berkessy* Etelka kisasszonnyal, *Berkessy* Sándor ferdész leányával.

— **Tömeges kivándorlás.** Husvét után a Bácskából *Szeghegy, Feketehegy* és *Verbász* községekből a jövő héten ötszáznyolcvanöt földműves és napszamos fog kivándorolni Németországba, ahová mint mezei munkások vannak elszegődve. Bizony szomorú jelenség, a gazdag Bácska odáig jutott, hogy lakóit nem tudja eltartani!

— **Helyreigazítás.** Az *Albert-Irsai Takarékpénztár* annak a kijelentésére kér től bennünket, hogy a takarékpénztárral dr. Hoya Mihály, az öngyilkos kispesti orvos nem állott semminamú összeköttetésben.

— **Közséi sir.** Borzasztó szerencsétlenség történt tegnapelőtt a kassa-odobergi vasút Vágfalva állomása közelében levő órháznál. Papalacska András vasuti őrnek jelentették, hogy testvérbátyja Vágfalván áldoklik, ha látni akarja, siessen Vágfalvára. Papalacska, hogy mielőbb odaérhessen, a legközelebbi iehervonatra akart felugrni, hogy Vágfalva mellett egy alkalmas helyen a vonatról leugrik s így egy órai gyaloglástól megkíméli magát. Amint a tehervonat az órház mellett emelkedésen elrohogott, megragadta a feljáró karvasát s felugrott a lépcsőzetre, megosuszt s a vonat alá bukott oly szerencsétlenül, hogy a kerekék teljesen lemetstették fejét a törzséről. Holttestét Vágfalvára vitték s ott testvérbátyjával együtt, aki időközben szintén meghalt, egy sírba temették el.

— **Robbanások.** Esztergomból táviratozzák, hogy a dorogi bányában a Samu tárnában robbanás történt. Egy Kódványi nevű bányász súlyosan megsérült. — **Aradól táviratozzák:** Gáy külvárosban Pap András benzomotoros malmában egy tartály felrobbant. Pap veje, Orosz Károly összeesett, haldokolva vitték a kórházba. A robbanástól az épület kigyulladt.

— **Körözött sikkasztó.** A düsseldorfi rendőrség körözvényben tudatta a főkapitánysággal, hogy Sisti Vilmos 30 éves wiesburgi születésű 30 éves pénztárnok onnan 9000 márkát elcsikasztott, azután megszökött. A sikkasztó 170 centiméter magas, karcsú termetű, szőke haju, oldalt elválasztott. Arca tojásdad, egészséges színű, kicsiny bajusza, kék szemű van. Elszökésekor sötét ruhát, felső kabátot hordott. Csak németül beszél. A rendőrség kézkerítésére meglette a szükséges intézkedéseket.

— **Razzia.** Tegnap a VI. kerület területén raziát tartott a rendőrség, mely alkalommal 57 gyanús egyént fogtak össze. Nyolc rovott mulit letartóztattak, a többi igazolás után szabadon bocsátották.

— **A Telefon Hírmondó „gözpája”.** A Budapesti Napló tegnapi számában Gözpá a szerkesztőségben címen egy hírt közöl, mely szerint a Fokföldön megjelenő Cap Times című elterjedt napilap szerkesztőségi házának tetejére óriási gözpót csináltattak, mely mindannyiszor, mikor érdekes híre van az újságnak — megszólal, éles sípjával összeesdíti a város lakosságát, s akkor felolvastatja az egybegyűlteknél az újdonságot. Nos, ez az élelmes eszköz nálunk már rég nem újság, mert a Telefon Hírmondónak már évek óta van riadójele, amely mindennap háromszor jelzi a pontos zónaidőt, az Operaház egyes felvonásainak kezdetét, s minden érdekes hír előtt a nap bármely szakában megszólal. Ugy hogy leggyorsabban a Telefon Hírmondó előfizetői értesülhetnek a világ folyásáról.

(x) **Legjobb egyenruhák,** legszebb díszöltönyök, legelősebb libériák, revolverek és fegyverek Tiller Mór és társa, cs. és kir. udv. szállítóknál Budapest, Központi városrész.

(x) **Linhart Vilmos** festő műtermében készülnek: Arcképek, szentképek, gobelin-dekorációk, aquarel stb. festmények művészi kivitelben. Festett fényképeszeti háttér és színpadok kölcsönbe kaphatók.

(x) **Husvétii tojások és fecskendők** Kertész T. nál.

Pusztító árvizek.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, április 12.

A tavaszi áradások ma már nagy veszedelemet zúdítottak a megdadott folyók környékére. Sopron megyében huszazer hold föld van a víz alatt, nagyon sok szegény ember házá is tönkretette az árvíz. Szent-Andráson emberáldozata is van a katasztrófának. A Duna vizállása nem ad aggodalomra okot, de azért az óvintézkedéseket mindenütt megtették.

Sopronból táviratozzák: A szanyi szakadályon kitört árvíz által veszélyeztetett sopronvármegyei területek, miután az Alagdy keresztöltést a víz átlépte és ott a védelemmel fel kellett hagyni, most már az elöntéstől meg nem menthető és 20.000 hold víz alá kerül. Sobor és Szent-András sopronvármegyei községek belsőségeit is — a magasabban fekvő részek kivételével — elöntötte a víz és ezekben a községekben mintegy hatvan ház összeesett. A többi községek beltelei ez idő szerint nincsenek veszélyeztetve. Különben a szanyi szakadás elfogásán, utász- és gyalogkatonaság közreműködésével, sikerrel való kilátással dolgoznak. Tegnap este Be-Sárkány sopronvármegyei községtől felfelé a Rábca átlépte a partot és a kiömlő víz részben a Rába vizével egyesülve terül szét.

A Morva által elöntött pozsonyvármegyei Dimburg községben huszonöt ház részben összeesett, részben dőlőfélben van, a mentési munkálatokat utászok végzik.

A Duna középső szakaszára a földművelésügyi miniszter Dolecsko Mihály műszaki tanácsost küldötte ki.

Sopronból táviratozzák: Szanyánál a szakítás mindinkább tágul, a betömése nem sikerült, holott a katonaság erősen dolgozik rajta. A becsárkányi hídnál a Rábca a töltést átszakította. Borbács, Maglóca és

Acsalag el van öntve. Az alispán reggel Szentandrásra ment, ahol kilenc ház bedőlt. Egy földműves a vízbe fullt. Sebes, Szany, Szentandrás, Sobor, Egyed és Árpás körül 20000 hold víz alatt van. Simon Ödön főispán ma a reposesenicei ártérre utazott, ahonnan ma tért vissza. Simon Elemér szolgabíró megtette Bodonhelyen a szükséges mentéseket; a lakásokat előzőleg kiürítette, a védőtöltéseket elkészítette. A beállott árvíz a házakban nem tett kárt. A víz lassan növekszik. Kenessey kulturműnök a szonyi szakadáshoz utazott. Simon főispán az ártérrel visszajött Sopronba. Baán alispán csolnokon járta be az elárasztott községeket. A nagy víz miatt Szovátra nem tudott jutni, ott nagy a veszély, 'Szóvat' alig lesz megvédhető. A Rábca árja a csatári majorok közelébe jutott. A Fertő óriási-lag megnőtt. A pozsony-szombathelyi vasut a csatári major körüli töltésen lévő ártérnek a betömését kérte. Baditz főegyző egyelőre elutasította e kérést és a szakértőktől tette függővé.

Az árvíz Sopron- és Győr megyében a töltésszakadás folytán mindnagyobb területet önt el s ha a keresztöltések, melyeknek megerősítésén most dolgoznak, nem forják föl az áradatot, körülbelül 80.000 hold föld kerül víz alá. A Morva folyó szintén kilépett medréből s eddig mindegy 30.000 holdat öntött el. A Száva és Dráva folyók szintén nagyban áradnak.

Az árvíz másik része a győrvármegyei Csescsény, Kóny, Mérges, Enesse, Rába, Ikrényi határain át a győri belviz csatornán át szintén a Rábca felé lefolytat és mintegy 15.000 holdat fog elárasztani, ha a Csescsény és Kóny közti keresztöltésnek a víz szétterülését nem sikerül megakadályozni. A Rába többi veszélyeztetett szakaszain a helyzet némileg javult.

A Morva folyón az árvíz túlhaladta az eddig észlelt legmagasabb vizállást és az egész morvai ártérrel, mintegy 30.000 holdat, sőt Dimburg községét is elárasztotta, hol mintegy harminc ház víz alá került; huszonöt ház már összeesett, részben pedig dőlőfélben van. A földművelésügyi miniszter szakközve Pozsony vármegye alispánjával a helyisznére utazott.

A Duna mellékfolyóinak rendkívüli aradásai következtében a Dunán is helyenkint, főleg annak középső szakaszán igen magas víz várható.

A Duna Pozsonytól kezdve árad s Budapesten holnap, legkésőbb holnapután már kijön az alsó rakodó-partra. A földművelésügyi miniszter értesítette Halmos János polgármestert, hogy a felső-magyarországi nagy esőzések folytán a Duna középső részén nagy vízadás várható, ennél fogva tegyék meg a szükséges védelmi intézkedéseket. A polgármester ezt be is jelentette a tanácsnak s azonnal intézkedett, hogy a mérnöki hivatal a szükséges védelmi munkálatokat haladéktalanul tegye meg.

Beniczky Lajos, Pest megye alispánja fölhívást intézett a Duna mentén levő községekhez az iránt, hogy tegyék meg az összes óvó-intézkedéseket s az áradás megszűntéig függeszték föl a mélyebben fekvő területeken a tavaszi földműves-munkálatokat.

A földművelésügyi minisztérium vizrajzi osztályához érkezett mai jelentések szerint a Duna egész Bécsig apad. Pozsonynál 265 centiméternyi magasságnál árad, Komáromnál 544 centiméternél árad. Budapestnél 525 centiméternyi a víz magassága s tegnap óta 35 centiméterrel emelkedett. A víz föltétlen kijön az alsó rakodópartra holnap vagy szombaton s azt csekély magasságban önti el. A többi vizállások a következők: Baja 518, Chobán 503, Gombos 504, Ujvidék 401, Zimony 421, Pancsova 388, Bázias 384, Drankova 332, Orsova 390 centiméter.

Prágából táviratozzák: Lbochowitzból érkezett jelentések szerint Klappaiban délelőtt 11 óráig 52 ház dőlt össze és sok más ház is dőldezik. Ugy látszik, a 160 házból álló 800 lakosú községnek nagy része elpusztul. A két évvel ezelőtti államköltségen végzett biztosító-munkálatok célszerűeknek bizonyultak, amennyiben a községnek az a része, amelyet ezek a munkák védenek, épen maradt. A mostani csuszamlás inkább kelet felé, a Hasenberg lejtőjén, nem messze a hegy tővéől történt. A földcsuszamlás hossza körülbelül 200 méter.

A Magyar Államvasutak győr-szombathelyi vonalán Kis-Cell és Sárvár állomások között, a szombathelyi-pinkafői vonalon Német-Szent-Mihály és Sámfalva állomások között, továbbá a körmend-németújvári vonalon Körmend és Pinka-Mindszent állomások között az árvíz által okozott forgalmi akadály elhárítván, a vonalrészeket az összes forgalom újból megindították. A szombathelyi-fehéringi vonalon Körmend és Csákány állomások között a forgalmi akadály még fennáll ugyan, de a vonalrészen a személy-, podgyász-, posta- és 50 kilogrammon alóli győrszerű forgalom az akadály helyén való átszállással, illetve áthordással a mai napon ismét felvetődött. A teheráruforgalom azonban Körmend és Csákány állomások között még szünetel.

Talált tárgyak.

— Jelent. —

Orosz László cipész tognap este a Népszínház-utóban egy emberit megtalált.

Manó: Miért örülsz ugy, Benő?

Benő: Mert találtam valamit.

Manó: Mit találtál?

Benő: Egy tődöt találtam a Kerepesi-uton.

Manó: Szerencsés kópé! Én velem sohse történnik ilyesmi!

Benő: Mert nem nézel sohse a földre. Amióta egyszer egy orrot találtam az Oktogon-téren, azóta folyton a gyalogjáróra nézek. Az ember sohse tudja... Még egyszer találok egy fejet!

Manó: Az lesz csak a szerencse! Egyebet nem találtál?

Benő: A Kinizsi-utóban találtam egy zsigert.

Manó: Mi az a zsiger?

Benő: Nem tudom. Felvittem a klinikára. Ott jó áron lehet eladni az ilyesmit. A mulkor hat forintot kaptam egy rövidlátó szemért, amelyet a Pál-utóban ejtett ki egy szórakozott ur a zsebéből.

Manó (irigykedve): Persze, akinek szerencséje van!

Benő: És aki figyel. És aki becsületes. Mert én, ha csak lehet, visszaviszem a talált tárgyat jogos tulajdonosának. Egy főhadnagy tíz pengőt adott, amikor visszavittem neki a gyomrát...

Manó: Remek!

Benő: És egy szobrász tíz üveg konyakot adott a hüvelykujjáért. Mindjárt tudtam, hogy szobrász, mert a sok mintázástól egészen hátra volt hajolva... (Hirtelen lehajol) Látod, most is találtam valamit. Egy ludtalp.

Manó: Ezért nem kapsz semmit.

Benő: Nem kapok semmit? Látszik, hogy nem értesz hozzá. Hát fogadjunk, hogy ezért husz forintot kapok... hisz erre nagy szükség van a sorozáskor!

—o—

FŐVÁROS.

(*) **Az új városrész.** A főváros tanácsa ma tárgyalta Ziperovszky Károly műgyegetani tanár tervét, mely, mint ismeretes, odairányul, hogy a város építessen a Károlykaszárnya helyén egy nagy bérházat és annak a szomszédságban, annak a jövődelméből emeljen magának új székházat. A tanács a javaslatot nem fogadta el s kimondotta, hogy a közgyűlés elő se terjesztje. A tanács azzal okolja meg határozatát, hogy a terv nem vette figyelembe a Belváros szabályozását. Az építés évében a hivatalok szétszórva maradnának, a főváros a mai viszonyok mellett a javasolt pénzügyi operációba nem mehet bele, a kaszárnya átalakítása után a hivatalokat jól és célszerűen el lehet helyezni s végül, hogy a városnak nincsen pénze arra, hogy maga építsen a főváros méltóságának megfelelő városrészét. A tanács egyuttal utasította a mérnöki hivatalt, hogy a közgyűlés által a kaszárnya átalakítására már elfogadott program alapján dolgozza ki a részletes terveket.

A főváros közönsége bizonyára megnyugvással fogadja a tanács e határozatát, amely érdeme szerint bának el egy hőbortos ideál.

(*) **A dunaparti villamos vasut.** A székesfővárosi közönsége és a budapesti villamos városi vasut-társaság közt, a Petőfi-tértől az Akadémiaig vezető villamos vasut céljára szükséges közterület használatát iránt kötött szerződést a belügyminiszter jóváhagyta. Megjegyzni a miniszter, hogy a szerződésnek az a kifejezése, hogy a vasut a székesfővárosi felügyelete alatt és utasításai szerint építendő, nem prejudikálhat a kereskedelemügyi miniszter építési-felügyeleti jogának.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Fáy Szeréna visszatérése.** Szomorú körülmények közt tért vissza hozzánk Fáy Szeréna, aki ma lépett föl először Váradi Antal Iskarióthjában, Magdolna szerében, a nemzeti színpadon. Istenem, istenem, milyen szegényes látványosság, milyen pauvre első fellépés! Az a közönség, amely a nagy előadásokat színházi eseménynyő avatja, az a közönség ma este nem volt a Nemzeti Színházban. De az intendáns ur gárdája ott volt a félig üres nézőtérre és ezek a szófogadó, jámbor emberek csináltak időnkint — ott, ahol kellett — szárványos tapsviharokat. Az erős meggyőződés, az igazi lelkesedés be másképpen csattogtatja tenyerét, Falstaff hadserege is hadsereg volt, de mennyire különbözött egy római légiótól! A magasságban és mélységben elhelyez

zett hivatalos gárdán kívül ott voltak még a visszatért művész jó barátai és a színészpályolyokban a ragaszkodó, szerető kollegák — a kedvezményesek, az öt perencesek is, ahogy a malicziós nyelvek mondják — akik virágokból kötött bokréttakkal és három szép bakérszorosúval kívántak emelni a mai fogadtatás lényét. Fáy Szeréna visszatérése azért olyan szomorú a mai viszonyok közt, mert egy népszerűtlen, rossz színházi vezetés egész odiuma ránehezedik; mert úgy tűnik föl, mint egy hatalmaskodó rendszer szolgálakész eszköze; mert egy ingerelt közönség hajlandó még a köteles méltányosságot is megtagadni attól, akit Kolozsvárról Budapestre azzal a szándékkal dirigáltak, hogy a legnagyobb magyar művészt pótolja. Fáy Szeréna sokkal okosabb és szerényebb asszony, semhogy ne tudná és ne érezze, hogy ő nem töltheti ki a Jászai Mari szerepét, hogy ő nem töltheti be a Jászai Mari távozásával beállott óriási hiányt. De a látszat ránézve kártékony, kellemetlen. Nem a maga mértéke szerint ítélnek róla, hanem összehasonlítják a Jászai nagy, hatalmas művészetével és e roppant mérték alatt el kell törpülnie. Egy kivételés lángész eredeti fel fogása, alakításának csodálatos ereje és igazsága, szenvedélyének magával ragadó vihara, egyéniségének sulya és érdekessége — miképpen pótolja ezt Fáy Szeréna, akiben nincs nagy szenvedély, nincs elragadó erő, nincs meg a rendkívüliség varázsa? Szépen, meghatón deklamál, a maga kisebb drámai kaliberében kitűnő művész, ambíciója, lelkiismeretessége kifogástalan; mindezt a legnagyobb készséggel emeljük ki; de itt kivételés nagyságot kívánó örökségről, itt a Jászai Mari szerepeiről van szó — s mit kezd ezzel a végzetes örökséggel Fáy Szeréna, ha ráparancsolják, hogy pótolja a pótolhatatlant, csinálja meg a lehetetlent? A mai előadásnak még megvolt az a külön szomorúsága is, hogy Iskarióthot Bakóval játszták, aki a Nemzeti Színház minden tagja közt legkeveseb alkalmas erre a szerepre. (á. e.)

**** A Nemzeti Színház új igazgatója.** A Nemzeti Színház új igazgatója, mint a hogy hetekkel ezelőtt megírtuk, csakugyan Beüthy László, a Magyar Színház volt igazgatója lesz. Az igazgatói állás kérdésében tegnap hosszabb tanácskozás folyt Széll Kálmán belügyminiszter és az intendáns közt, aki a miniszterrel való tanácskozás után magához hívatta Beüthy Lászlót és ezzel a Nemzeti Színház igazgatói állásának — egy évi próbára — az ő személyével való betöltése tényévé vált. Beüthy Lászlót, mint megbízható forrásból értesülünk, husvét vasárnapján mutatják be a Nemzeti Színház személyzetének igazgatói minőségében.

**** A Kleopátra jubilál.** Huszonötödésztől adták ma este a Kleopátrát a Magyar Színházban. Zsufolt ház, zajos taps, ismétlés, akárcsak a bemutató előadás. A közönség tünnetlenül ünnepelte a szerzőt és Abrámyinét asszonyt, akinek orozslánrése van abban a nagy, őszinte sikerben, amelyet Verő szoroscsés operetteje rövid idő alatt kivívott. Az Operából eltávozott művésznő egyéniségek egész bajával, énekének egész briliáns készségével jelent meg az operette-színpadon s a míg a színpad nivóját emelte, magának fényes, döntő diadalt szerzett új hatáskörében. Március 6-án adták először a Kleopátrát s öt hét alatt folyvást zsufolt házakon és lankadatlan sikerrel át eljutott a huszonötödik előadásig. Abrámyiné Wein Margit pályáján szenzációs fordulatot jelent Verő darabja, amely alkalmat adott neki, hogy a közönség teljesen fölismerje nagy tehetségét és Budapest legünnepeltebb primadonnái közé sorozza. A mai jubiláris előadás minden számát viharosan tapsolták és ismételtették. Abrámyinét asszony szebbnél szebb virágokréttákat kapott, többek közt egy virágkosarat a szerzőtől és egy gyönyörű bokréttát Csillag Teréztől, a Nemzeti Színház bájos szubrett-primadonnájától. Kétfő partnerrel: Sziklay és Boross, akik barsóg kacagást keltettek minden jelenetükkel, Rózsa Lili, Margó Zelma, Ráthonyi, Mátrai, Giréki, akik a legjobb kedvvel játszottak ma is, mint minden este: osztottak vele a jubiláris est sikerében. A zenekart ezúttal megint Fekete karnagy dirigálta, aki Verő szép muzsikáját a legnagyobb gondtal tanította be. Verő minden felvonás után, Abrámyinétal és a főszereplőkkel együtt számtalanszor kihívták. Előadás után jubiláris Kleopátra-bankett volt a Metropolszállóban.

**** A Vígsház husvét előadásai.** A Vígsház kedvelt műsorabrájái közül husvét vasárnapján este a *Pajkos történet* című bohózat, husvét hétfőjén pedig az *Osztrigás Mici* című bohózat kerül színre. — Husvét hétfőn délután Makai Emil nagysikerű verses színjátéka *Tudós professzor Hatvani* van előadásra kerülve, mérsékelt helyárak mellett.

**** Jászai Mari a debreceni diákkongresszuson.** Ismeretes, hogy a magyar diákok április végén országos kongresszusra gyűlnek Debrecenben. A kongresszusi ünnepségek sorában április huszonkilencedikén matiné rendeznek s ezen több budapesti művész és művésznő működik közre. A rendezőbizottság Jászai Marit is felkérte a közreműködésre, aki örömmel megígérte, hogy részt vesz a matinén. A fővárosi írók közül *Abrányi Emil* és *Pekár Gyula* működnek közre.

**** Feld Irén a Nemzeti Színházban.** Megemlékeztünk róla, hogy a Nemzeti Színházban még e hónap folyamán vendégképpen lép fel Feld Irén, a *Városligeti Szinkör* ismert igazgatójának fiatal művészlánya, akinek jövőjéhez szép reményeket fűznek. A fiatal művésznőnek ma volt az első próbája a Nemzeti Színházban, ahol a *Nagymamában* vendég szerepelt. A próbán az igazgatón és a főrendezőn kívül a Nemzeti Színház művészei közül igen sokan voltak jelen. A fiatal művésznő ezúttal is tanujelét adta jeles tehetségének és fellépése iránt színészkörökben igen nagy az érdeklődés.

**** Phaedra a Vígsházban.** Racine Phaedrája, melynek címszerepében Jászai Mari először lép a közönség elé, mint a *Vígsház* szerződött tagja, jövő héten először kerül színre és pedig a szerdán e hónap 18-án tartandó bemutató előadásán kívül e hónap 19-én, csütörtökön és vasárnap e hó 22-én Jászai Marin kívül *Hunyady M.*, *B. Lenkei H.*, *Mátrai B. M.*, *Cserni B.*, *Gál, Lihari* és *Balassa* játszanak.

**** Küry Klára szerződése.** A Népszínház igazgatója és Küry Klára közt még mindig folynak azok a tárgyalások, amelyek a művésznőnek ez évi október havában lejáró szerződésének az újabb meghosszabbítását célozzák. Ez elég jó alkalom arra, hogy bizonyos kalandos színházi hírek röppenjenek világra, amelyek majd ezt, majd azt újságolják, de amely híreseknek, természetesen, nem igen van komoly alapjuk. Küry Klára új szerződése dolgában ez idő szerint csak két ember tud bizonyosat: a Népszínház igazgatója és a művésznő maga, — de egész bizonyosat talán ők maguk se tudnak. Mindenesetre érdekes azonban megtudni, hogy a szerződési tárgyalások mai stádiumában, a két szerződő fél maga, hogyan mérlezi a jövőendő esélyeit. És ebből a szempontból tartjuk mi is érdekesnek közölni a művésznőnek alábbi levelét, amelyet a *M-g*-hoz intézett egy szerződése ügyében tegnap közreadott híre ófalaútal. A level így szól:

Igen tisztelt szerkesztő ur!

A Magyarországnak tegnap esti száma az én személyesemmel foglalkozva, azt írja, hogy én szerződésemet a Népszínházzal azért nem akarom megújítani, mert a színház igazgatója Szép Helénában Pálmai Ilkát akarta vagy akarja fölépíteni.

Kérem, kedves Szerkesztő ur, legyen szíves becses lapjában e soraimnak helyét szorítani, hadd tudják meg azok, a kiket érdekel, hogy dehogyan is nem akarom én a szerződésemet megújítani a Népszínházzal, persze csak úgy, ha lehet. De hát ez az igazgatóra és reám tartozik, ezzel nem untatom.

Mulatságos azonban az a hír, mintha én duzzognék valami dugába dőlő „anti-Küry-demonstráció” miatt. Ezzemben sincs. Nekem tökéletesen mindegy, Szép Helénát bárki bárhol, bármikor és bárhogyan, nálamnál jobban vagy rosszabban játssza. Hogy ezt valakivel egyáltalán játszani akarták, annak tudomására csak a lapok szivességből jutottam. Hiszen egy hét óta beteg vagyok és ki sem mozdultam a házból.

És csak mellékesen fogyzem meg, a Helénának utabban sokat írtatott kasszaszeri illetőleg (amelyhez ugyan emmi közöm sincs, mert tudtommal színésznő vagyok és nem részvételviszonyt igazgató), hogy a színház pénztári kimutatásait más mondanak, mint egyes jóakarók, akik pedig a pénztári kimutatásokat bármikor megtekinthetik. Egyik-másik hivatalból is.

Ami pedig Budapestről való elmenetelemet illeti, kijelentem: akar jön létre a népszínházi szerződés, akár nem, Budapestben akarok és fogok maradni. Ez elhatározásomat az sem változtatja meg, ha akár Geisinger asszonyt hívják meg a Szép Heléna eljátszására.

Magamat továbbra is a tisztelt Szerkesztő ur jóakarataiba ajánlva, vagyok teljes tisztelettel híva

Budapest, 1900. április 12.

Küry Klára.

**** A Népszínház husvét előadásai.** A nagy-pénteki és nagyszombati szünet után a két ünnepnapon négy előadás a Népszínházban és pedig: Vasárnap délután a *Kurucfurfang* kerül színre *Blaha* Lujza asszonnyal, este pedig a *Csillag fia*, Goldfaden keleti dalműve, nyolcadszor. Husvét hétfőjén *Konti József* fölújított operetteje, az *Eleven ördög* és este *Felső Klári* kerül színre, *Blaha* Lujza asszonnyal.

**** A Tóbbiszes királyi jubileuma.** A Vígsházban *Benedek Elek* látványos, zenés magyar tündér-

regéje, a *Tóbbiszes királyfi*, mely a serdült ifjúság körében népszerűvé vált, husvét vasárnapján délután éri meg huszonötödik előadását. *Benedek* gyermekdarabja mérsékelt helyárak mellett kerül színre.

**** Bulyovszky Lilla — az intendánáról.** A Nemzeti Színház egykori hírneves művésznőjéről, Bulyovszky Lilla urnőről megírtuk, hogy milyen nehézségekkel tudott jeget szerzeni Jászai Mari asszony első vígszínházi fellépéséhez. Fbbe a hírnökbbe egy kis tévedés csuszott be. Azt írjuk ugyanis, hogy Bulyovszky Lillát Radnóthyfalv intendáns üldözte el a Nemzeti Színházból, holott 1855-ban, mikor a művésznő megvált a színháztól, *Ráday* Gedeon volt az intendáns.

— Radnóthyfalv — írja a művésznő — ebben az ügyben, semmi vád nem érheti. Legkevesebb illetlenem én öt ilyen váddal, hiszen külföldön létem alatt is kintüntetős szivességgel viseltetett irántam. Levélben gyakran, a gmundoni villámában élő szóval is kértem arra, hogy a Nemzeti Színházhoz térj vissza. A müncheni királyi színháznál va tiz évi szerződés megkötött meg abban, hogy érdelemmel annyira egyező óhaját teljesítsem, noha utóda is kérte, hogy térj vissza a Nemzeti Színházhoz. Ezért nem iram alá Münchenben a királyi intendántura által sürgetett új szerződést, s 1873-ban hazajöttem.

**** Duse Eleonora a bécsi Burg-Theaterben.** A bécsi Burg-Theaterben tegnap este volt az előadás, amelyben Duse Eleonora, a királyi kivánságára a bécsi udvari színházban lépett fel társulatával. A olasz tragika *D'Annunzio Giocondá*-jában lépett fel. A nézőtérnek, amely minden zugában tömve volt, természetesen az ünnepies előadásnak megfelelő képvolt. Az udvari páholyban a királyon kívül *Lapó Viktor*, *Lipót Saluator* főhercegek és *Blanka* főhercegnő foglaltak helyet. Az előadás megkezdése előtt báró *Plappart* intendáns jelent meg a művésznő szépen diszített öltözékében s a király nevében átadta neki az arany érdemkeresztet, amelylyel az uralkodó kitüntette.

— Önön kívül — mondta az intendáns, mikor kitüntetését átadta — csak két színésznő kapta még ezt a rendjelet, *Wolter* asszony, a Burg-színház elhunyt nagy tragikája és *Hohenfels* Stella asszony, aki ma is disse az udvari színházban.

Az intendáns elmondta még *Dusenak*, hogy a király nagyon örül a mai előadásnak s reményli, hogy a művésznő kellemesen fog visszagondolni a mai estére.

Duse Eleonora arra kérte az intendáns, hogy adja át a királynak legmélyebben érzelt halálját a kitüntetésért. Kevéssel ezután megkezdődött az előadás, amely tízezer koronánál többet jövedelmezett a színház nyugdíjalapjának, amelynek a javára *Duse* játszott. Ez volt a legnagyobb jövedelem, amelyet a Burg-színház egy estén fennállása óta hajtott. A művésznőt az egész estén a legnagyobb ünneplésben részesítette a közönség s a király sokszor tapsolt neki. A harmadik felvonás után gyönyörű virágajándékokkal halmozták el a művésznőt. A előadás befejezésével *Duse*, a zajos tapsokra sokszor jelent meg a lámpák előtt. A király mindvégig páholyában maradt és kilépve a páholy pereméig, álva is tapsolt még az olasz tragikának.

**** Erzsébet ünnep Keoskeméten.** Kegyeletes emlékünnepe rendeztek tegnapelőtt este a keoskeméti színházban az *Orókimádás* templom javára. Az ünnep dr. *Katona Ernő*nek gyönyörű *Protégiál* jával kezdődött. A prókikus költemény rendkívül mély hatást tett a közönségre. Beethoven tükletes *Krisztus a olajfák hegyén* című oratoriumát Szent-Gály Gyula zeneiskolai igazgató vezetése alatt 95 tagból álló ének- és zenekar adta elő. A magánrészeket *Varga Adolfiné*, *Mihó László* és ifj. *Rétey Ferenc* énekeltek. Az ünnepelt *Árpádházi szent Erzsébet* című előkép zárta be, melyet *Juhász Mariska*, *Láber Sarolta*, *Hornyik Irén*, *Pöcsy Blanka*, *Szabó Aranka*, *Szokolay Mariska*, *Bagi Ilonka* és *Nyíry Béla* személyesítették. A szép ünnepélyt *Kada Elek*né, *Ferentzy Augusztá*, dr. *Kiss Jánosné*, *Szeles Aranka* és *Bagi László* rendezték.

**** A Népszínház új tagja.** A Népszínház igazgatója szerződtette *Eán Nellit*, a *Vígsház*ban volt tehetséges fiatal tagját, ki ez év október tizenhatodikán lép a Népszínház kötelekébe.

**** Rostand betegsége.** *Párisból* táviratozzák: *Rostand*, a *Cyranó de Bergerac* szerzője néhány nap előtt tüdőgyulladásban megbetegedett és tegnap oly aggasztó volt az állapota, hogy azt hitték, hogy műtétet kell majd rajta végezni. Ma azonban az állapota valamivel javult.

**** A Városligeti Szinkör husvétja.** Husvét vasárnapján és hétfőjén két-két előadás lesz a Városligeti Szinkörben. Vasárnap délután a *Betyár kendője*, este a *Próbaházasság* kerül színre. Hétfő délután a *Falu rosszá*, este *Goldstein Számít* adják. A Próbaházasságban a cselédészertő *Németh József*, a Népszínház közkedvelt komikusja játsza, *Goldstein Számít* pedig *Feld Mátyas*.

**** Magyar Színház. — Miss Halton. — Veronka.**
A Magyar Színház Messenger operettjét, a Veronka-t, tudvalóval Miss Halton-nal akarja bemutatni. Az angol szubrett le is jött Budapestre, hogy részt vegyen a francia operett próbáin, de itt kiünt, hogy a művész nő nagybeteg. A legnagyobb foku idegesség gyöttri. Tegnap délelőtt, a Veronka próbája közben, egyszerre csak önkívületi állapotba esett s két óra hosszat tartott, míg az alélt művésznőt magához bírták téríteni. A művésznő most beteglen felszökik Royal-fogadóbeli lakásán s orvosai féltelen pihenését ajánlanak neki; a jövő hét végéig el sem hagyhatja ágyát s akkor innét egyenesen Abbaziába megy pihenőre. Ugy mondják, hogy a művésznő az utóbbi hónapokban annyit játszott, hogy tulhajtotta fizikai erejét s baja olyan komoly természetűvé vált, hogy hónapokra lesz szükségére, amíg ismét szinpadra léphet. Miss Halton sajnálatos baja azonban, mint tegnap már megírtuk, nem lesz befolyással a Messenger-operett bemutatójának idejére. Az operett címszerzője a Magyar Színház szubrett-primadonnájának, Ledofszky Gellának adták át, akinek a szerep eredetileg szánva volt. A fiatal szubrett most erősen tanulja a szerepet és a jövő szombaton, április huszonegyedikén kreálni fogja. A Veronka bemutatójára szóló jegyeket a színház titkári hivatalában lehet előjegyezni.

**** Boito Nereo.** Arrigo Boito 1902-re készül a Nereo című új operájával, amely a milánói Scalában fog bemutatásra kerülni. A dalmű ötfelelőn s ezek közül egy a cirkuszban, kettő az égő Rómában játszódik. Az utolsó felvonásnak Nero szüke a tárgya.

**** A soproni magyar szízeson.** A minap fejezte be a soproni magyar szízesont Somogyi Károly társulata, amely onnan szintén kritikus helyre, a szerb nemzeti aspirációk gyújtópontjába, Ujvidékre megy. Somogyi direktor soproni munkódése — mint levelezőnk írja — olyan nagy sikerrel járt, hogy most már teljesen megéreltette az állandó magyar szízesnet ideáját a még mindig lassan magyarosodó határszéli városban, amelyben eddig csak három hónapon át voltak magyar szízesetek s a főszezonban vándorló német komédiás-truppok játszottak. Maga a német-jelű közönség pártolva legerősebben a társulatot, amely különben is a legjobbak közé tartozik az országban. A társulat a szízesont a Kis szökevény című operettel fejezte be, amelyben a vidék egyik legelső primadonnája, a soproni közönség kedvence, Forrai Ferike játszott a címszerepet és tüde énekelte, grációzus táncával és kedves játékaival igen nagy hatást aratott. Mellette nagy sikere volt Bérczi Gyula pompás kómikumának, sokat tapsoltak Szolner Olga és Lányi Edit is. A többi szerep is jó kezében volt. Legutóbb Vadász Lajos, a színház kitűnő jellemzője részeseült nagy ovációban jutalomjátéka során. Szilgietti Nagypályában Peterdát játszotta s egész este része volt a közönség tüntető szeretetének. Több dísz tárgy, babérgés és száz korona volt a szeretet kézzel fogható kifejezése. A társulat az ősszel a nagyváradi új állandó színházba költözik, a soproni színházat pedig a jövő évre Deák Péter társulata kapja meg.

A jubiláló Konti.

Budapest, április 12.

A Népszínház igazgatósága most már hivatalosan is tudtja, hogy Konti József huszonöt éves karmesteri jubileumát meg fogja ünnepelni. A népszerű Konti barátai és pályatársai meg fogják ragadni az alkalmat, hogy ovációban részesítsék.

Konti nem szereti az olyan ünnepeket, amelyek öt ünneplik. Amilyen törhetetlen hűséggel jelenik meg minden olyan estén, amelyen művészembert ünnepelnek, éppoly rosszul fogja magát izzenni a jubileumán. Nincs neki ünneplési tehetsége. Ez külön talantum. Vannak emberek, akiket élvezet ünnepelni. Gyönyörűen viselik magukat, nem esznek be időnek előtte. A beszédekre elmés tözstokban felelnek, mindenkihez van egy nyájás szavuk, s tözstjaikban pompásan válogatják meg a felköszöndöket.

Kontinak erre abszolúte semmi tehetsége sincsen. Szóznokolni nem tud: csak kraftausdruckjai vannak. Elmés hasonlatokat, igazi, nagy humorral teli mondatokat rak egymás mellé, elmondja az ő külön nyelvének, mondjuk: kontiál és nagyobb sikereket arat, mint minden előtte szóló.

Fanatikus híve az igazságosságának, s a tehetőségnek. Megveti a panamistákat és a tehetégtelen strébereket. Tele van művészi önértéssel, s minden pajkos szaván, tréfiáján keresztülérzik az erős intelligencia felsőbbssége.

Hogy milyen operetteket irt, s hogy ezek az operettek mennyiben jők, s miért olt népszerűek, ezt igazán nem kell fejtegetni. Minden színházjáró ember ismeri a színeset, látta a Kópét, tapsolta a Királyfogást, az Eleven ördögöt, a Citerást, a Talmi hercegnőt... Az ő operettmúzsikája elérte a könnyű zene halhatatlanságát: a nagy népszerűséget.

A Bozshovonok századokig maradnak fenn, az

operettszerzőket pedig mindenütt énekelik. Ez az ő kárpótlásuk.

Konti József jubilál, s ez alkalomból cikkekben és tözstokban fogják magasztalni. Ünnepelni fogjuk benne a magyar operettmúzsika szuverén uralkodóját, a dallamok királyát és az édes ritmusok nagymesterét; ünnepelni fogjuk, mint a bu'apesti társaság egy nagyon rokonszenves tagját, mint szerény embert, mint az igazság lovagját, mint olyat, aki nem hazudott, nem hízlekedett, nem alázkodott meg soha, hanem járt a maga egyszerű gitárjától táncra lendülő dalokat pengetni minékünk, az ő nagy múzsikus szíve szerint.

MŰVÉSZET.

□ A Szent István-bazilika domborművel. A Szent István-bazilika építésénél több dombormű tervére hirdetett a tanács pályázatot. Három pályáztak. A tanács Mayer Ede tervét fogadta el s a másik két tervezőnek 250 forintot adott. A képzőművészeti társaság protestált a tanács eljárása ellen s új pályázatot kívánt. A tanács a kérelmet elutasította. A társaság most a közgyűléshez főlebbezett a tanács ellen.

□ Rajztanár-jelöltek kiállítása. A rajztanár-jelöltek és a művésznövendékek szűnidei kiállítását, amely a minap nyílt meg az Andrassy-ut 71. szám alatti mintarajziskolában, igen sokan látogatták. Tegnap Zeilinszky Mihály kultuszminiszteri államtitkár is megnézte az érdekes kiállítást, amelyen több száz olajfestmény, akvarell és rajz látható. A kiállítás legjobb műveit díjazták. Tegnap döntött a pályabírószág, mely szerint igazgatósági díjat nyertek: Barvanszky Emil, Handverk Károly, Kacz Endre, Gyöngyössy Berta és Székely Andor. Csandélet díjat nyert Hevessy Pál. Dícsérő oklevelet nyertek: Petrányi Miklós, Ericsch Laura és Podvinecz Sándor. A kiállítás, tekintettel a nagy érdeklődésre, mátol kezdve reggel 9 órától délután 6 óráig látható. Belépődíj nincs.

Vernissage a párisi Szalonban.

Páris, április 8.

A Szalon idei vernissage-ünnepélye némiképp összefügg a kiállítással, amennyiben annak a területén akarták megtartani, hogy vele kezdődjék a világkiállítás alkalmából rendezendő ünnepélyességek hosszú sorozata. De a francia művészek társaságának palotája nem készült el a maga idejében. Mindjárt a kiállítás főbejáratainak közelében emelkedik a Petit palais és a Grand palais. Az egyikben — a Petit palaisban — a francia művészet retrospektív kiállítását rendezik az 1800-ik évig; ebben a palotában Páris városa művészeti muzeumot fog később rendeztesíteni. A másik a Grand palais a jövőd Szalonok kiállításának palotája lesz, ez évbén pedig — minthogy elkéstek az elkészítésével — az utolsó száz évek kiváló művészeti termékeit mutatják benne be, még pedig a minisztérium megállapítása szerint ezerhatászd művész kitűnő munkáival.

A francia művészek társasága a Place-Bretoni-ün telket vásárolt és hatszázhatvan ezer frank költséggel rögzöztét fabódés otthont teremtek az ideai Szalon számára. Ez a kiállítás április 7-től június 7-ig tart.

Már a vernissage előtti napon ott volt a köztársaság elnöke és magára a vernissagera eljött az összes francia előkelő társaság. Ott volt persze a szalon-vernissageok állandó vendége: Sarah Bernhardt is.

Művészeti tekintetben az ideai kép, szobor, pastel, lyth, rajz, squarell, szénrajz, rézkare, metszvény és rajzkiállítás határozott hanyatlást mutat.

A beküldött festmények száma 1879. az összes többi művészeti ágakat egybevéve, összesen 2872 művészeti terméket találunk az ideai szalonban, amely számban is tetemesen alatta marad az eddigi szalonoknak. De a művek általában nem haladják meg a középszerűséget. Művészek és közönség egy lát-szik, egyaránt valami újat, valami mást keresnek és a francia művészet terén nem igen mutatkozik, az az utóőr lángelme, amely a reformteremtésre volna hivatva. Mindenki azzal az impresszióval vátozik hogy biszen ezt már mind láttam, de jobb kiadásban.

A Szalon 32 termében mégis találunk elég kiváló festményt. Így mindjárt az első teremben szemünkbe ötik Brozik cseh festő óriási történelmi képe, amely Podjebrádnak cseh királyllyá való megválasztását ábrázolja. Brozik nagy figyelemmel tanulmányozta Munkácsy képeit, nevezetesen a csoportosítás és színezés tekintetében. Itt van Chocarne Moreau megható képe, amely két szamaritanus nővért ábrázol. A harmadik teremben Jules Breton művei keltenek feltűnést. Az igazi breton parasztnőket nálá-

nál jobban kevesen tudják megfesteni. Itt vannak Champaux, Barillon és Desbrosses remek festményei is. A negyedik teremben Benjamin-Constant pompás arcképei gyönyörködtetnek. Fournier és Jaubert képei mellett itt leginkább Fulde Ede képe ragad meg, amely a Múterem zugában címmel rendkívül hangulatos jelenetet ábrázol. Ennek a képnek a kidolgozása is remek, amit a Szalon előzetes zsűrije olyképp jutalmazott, hogy az összes szavazatokkal elfogadta kiállításra. Ez a kitüntetés mind-össze tizenkét művet ért.

Az ötödik teremben Louis Bérond festménye a legszebb. Egyik sarkában ott láthatjuk Páris város legendás címerét a latin felirással: *Fluctuat, nec mergitur.*

A többi termekben Demoud és Joseph Bail képei, Stephen Jacob gyönyörű portréja, Humbert arckép festménye, Grosso szent képei, Dubent és Albert Laurent művei ragadják meg figyelmünket.

Felette érdekes Peytel A. asszony krizanthem virágvázája, amely a kiállítás egyik legremekőbb munkája. Albert Thomas képe a nimfák siralmat mutatja. Rouffet az austerlitz ütközetet ábrázolja. Ezek mind kitűnő alkotások. A kisebbek közül még Tanzi és Richet említendők.

A Szalonban magyar festők műveivel is találkozhatunk. Az egyik teremben van Migl Árpád igen csinos portré-festmény, amely a kiállítás magyar osztályának egyik vezetőjét ábrázolja magyar kosztümben. És a szalonban láttam a budai születésű Weisz gyönyörű festményét, amely egy cigányleányt ábrázol.

A szobrászat általában oly gyengén van képviselve, hogy arról részletesebben nem is kívánok megemlíkezni.

Dr. Falk Zsigmond.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ Idegenforgalmunk emelése. Sok szó esett arról, hogy idegenforgalmunkat milyen eszközökkel fokozhatjuk. Schweimmer Pál, aki éveken keresztül, mint a városi menetjegyiroda vezetője, utóőrje volt ennek a mozgalomnak, szintén hozzászól a kérdéshez. *Eszmék Magyarország idegenforgalmának emelésére* címmel rendkívül érdekes röpiratot irt. A főváros idegenforgalmának fokozására szükségesnek tartja, hogy tranzito export árucarnokot állítsunk fel. A város fordítson nagyobb gondot fürdőire, amelyeknek gyógyító erejét még a mostani állapotban is sok külföldi használja. A Dunapartnak rakodóhelyeit a városon kívül kell helyezni, hogy a szem szabadban élvezhesse a főváros gyönyörű panorámáját. Gondoskodni kell órákra kibérlehető propellerekről. A Kárpátok mentét és Erdélyt bizonyos kerületekre kellene felszítani és egy-egy ilyen kerület kihasználására feltétlenül akad vállalkozó társaság, vagy szövetség. A vasut adjon 2—6 heti érvényességgel bérletjegyeket az összes vonalakra. Ismertető füzeteket kell irtani a külföldnek. A röpirat nagy szakavatottsággal irtott és a benne foglalt eszmék praktikusak és életrevalók.

○ Xenophon Memorabiáinak pedagógiai jelentősége. irta Frank István. Budapest, 1899. Ez az 55 oldalra terjedő kis értekezés Xenophonnak pedagógiai elveit ismerteti és bírálja. Bevezetésében a szerző a görög filozófia, morál és vallás általános jelentőségét vázolja, különös tekintettel a pedagógiával való kapcsolatukra; majd Sokratesnek és tanítványának, Xenophonnak nevelési elveit ismerteti és kritizálja. Kimutatja, hogy Xenophonban a pedagógus mennyire föltette állt a tudósok, művészek és filozófusok és nevelési elveit nagyobbreszt helyesebben tartja. Ez elveket a szerző külön-külön is okos kritika tárgyává teszi. Az egész kis mű nagyon érdekes és oly vonzó módon van megírva, hogy nemcsak a szakember, hanem a nagy közönség is tanulságot és élvezetet meríthet belőle.

○ A gyűlékezési jog. Rényi József még eddig feldolgozatlan kérdést, a gyűlékez tartására vonatkozó rendőri szabályokat fejtegeti. Könyvében főleg a nyilvános gyűlékezetek, különösen a népgyűlések tartására vonatkozó szabályokat is, a bejelentési kötelezettséget, a gyűlékez elnökeinek és tisztikarának, a hatóság biztosnak jogait és kötelességeit, a hatósági felosztás jogát, a hatóságoknak a gyűlékezeit élet terén való illetékességét, a gyűlékezei szabadság biztosításait tárgyalja. Az európai államok törvényei is ismertetőv vannak. A tanulmány egyik része az 1848. évi minisztérium hatályban tartott, de részben a gyűlékezei szabadság rovására félremagyarázott rendelkezéseinek újabb, helyesebb magyarázatával foglalkozik. A műnek alapjában véve tudományos iranya mellett gyakorlati értéke is van, mert abban az 1848. óta napjainkig kiadott, a gyűlékeket illető miniszteri rendeletek, amelyek mindaddig sehol összegyűjtve nem találhatók, a hatósági gyakorlat szabályaitval együtt összegyűjtve és behatóan fejtegetve vannak. E szempontból kezükönyvül is szolgál a gyűlékeket rendező polgárok, valamint a hatóságok számára. A könyv, amely Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) es. és kir. udvari könyvkereskedésében jelent meg, 371 oldalra terjed. Ár 4 korona.

○ **A vizierő átvitele.** Vajda János állomás-felügyelő a vizierőnek a partra való átvitelét egy új találmányával könnyíti meg. Erre a célra süritett levegőt használ, amelylyel a nyert erőnek 65%-át teszi át. Ezt a találmányt részletesen ösmerteti a feltaláló egy kis tanulmányban, amelyet szivesen küld meg azoknak, akik e véget hozzá (Kamerai-Moravica, Horvátország) fordulnak.

VIDÉK.

— **(Pestmegye közigazgatási bizottsága)** ma délelőtti ülést tartott *Benczly* Ferenc v. b. t. t. főispán elnöklése mellett. Abból az alkalomból, hogy *Baranyai Gyula* államépítészeti hivatali főnököt a kereskedelmiügyi miniszter a budapesti kerület főnökévé nevezte ki, *Benczly* Ferenc főispán melegen üdvözölte. *Baranyai* viszont a bizottságnak mondott köszönetet a szives támogatásért, amelyben részesültek.

— **(Veszprém postapalotája.)** Nagy volt a zugolódás Veszprémben, hogy a posta- és táviradi épület eddig a város végén volt elhelyezve s e miatt a város telefont sem kaphatott. Most a város részére *Óváry* Ferenc országgyűlési képviselő olcsó áron szép házat ajánlott fel a város közepén, ahol a város szép postapalotát építhet a palota, távirada és telefon elhelyezésére.

— **(A nagyváradi villamos vasút.)** *Nagyváradi* városra, mint tudósítónk táviratozza, ma *Beáthy* László főispán elnöklése alatt közgyűlést tartott, amelyen a közúti vasutal kötött szerződést elfogadták. E szerint a villamos vasút kiépítése mellett a meglévő gőzerőre berendezett vonalakat is villamosra alakítják át. Ezután választások következtek. Megválasztották fogalmazókká *Molnár* János, *Márkus* István és *Pataki* Károly.

— **(Felfüggesztett hitközségi autonómia.)** Báró *Hornig* Károly megyés püspök a belligyminiszterrel egyetértőleg Pápa város róm. katolikus hitközségi autonómiáját felfüggesztette. Egy veszprémi távirat szerint, ez eljárásra az adott okot, hogy a hitközség helytelenül járt el a püspök intézkedéseivel szemben.

EGYESÜLETEK.

(A Park Club választmányi ülése.) A *Park Club* választmányja tegnap délután négy órakor gróf *Andrássy* Aladár elnöklése alatt ülést tartott, melyen *Nyírák* titkár előterjesztette az igazgatóságnak a Club vagyonai állapotára vonatkozó részletes jelentését, mely szerint a Clubnak aktív vagyona ez idő szerint meghaladja a 400 ezer forintot. A választmány a jelentést egyhangúlag tudomásul vette és egy öt tagból álló bizottságot küldött ki a vagyon átvételére, mely bizottság dr. *Wekerle* Sándor elnöklése alatt a jövő hét szerdáján, április 18-án kezdi meg működését. A választmány ezután az évi rendes közgyűlés napját állapította meg, mely a határozatok képest május 10-én fog megtartani. Ezen a közgyűlésen fogják választás utján betölteni az Atzél Béla báró halálával megüresedett igazgatói tisztségét is.

(A nemzetközi gyermekvédő kongresszus) igazgatósága tegnap tartott ülést dr. *Katona* Béla elnöklése alatt. *Scherer* István titkár bejelentette, hogy a kongresszus naplójának adatai már össze vannak gyűjtve s miután *Széll* Kálmán miniszterelnök a napló kiadási költségeihez 2000 koronával hozzájárult, a naplónak a tervezetnél kisebb méretű kiadása lehetővé vált. Lovag *Falk* Zsigmond felajánlotta, hogy a napló kiadását a pesti könyvnyomda részvénytársaság önköltségen vállalja el. *Rakovszky* István, a kongresszus és a központi bizottság elnöke tudomására hozta az igazgatóságnak, hogy az 1902. évben Londonban tartandó kongresszus előkészítő bizottságának megalakítása dolgában a szükséges lépések megtörténtek.

(A magyarországi központi Fröbel nőgyűlés) által Széchenyi-tér 2. sz., Hársfa-utca 36. sz., Dohány-utca és Sip-utca 10. sz. alatt fenntartott gyermekkerében 10—10 díjmentes hely van üresedésben. Felvételi kérvények az egyesület elnökéhez, *Özevgy Rosenzweig-Saphir* Saroltához címezve, a Bajza-utca 27. sz. alá küldendők.

SPORT.

.. **A Przedswit handiöap.** Vasárnap megnyitnak a Freudenaui kapui s mindjárt a turfeszandó első napján dől el a télen át legerősebben meghánytvetett Przedswit handiöap. November óta volt már erre a versenyre tömérdek tippje a fogadóknak, a bookmakerek listája változott is sokat, de végül a múlt öszí tip, *Canterbury*, csakugyan egyike lett az első favoritoknak s a fogadásokban most már csak *Deaf & Dumb*, a rettegett Péchy-Uchritz-istálló csarokje áll előtte. Reális kilátású lá ezeken kívül *Tip-Top* és *Anuska*, míg az outsider elemet legjobban *Sarkantyu*

és *Doppeladler* képviselheti. Itt adjuk az érdekes verseny valószínű indulóinak listáját:

Dreher A. 66. pm. *Tip Top* (65 k.) lovagolja *Sharpe*.

Ugyanaz 46. pm. *Hingdian* (50 k.) lov. Hamshaw. Gróf Feszetiöch T. 46. pm. *Diadal* (64½ k.) lov. Park.

Péchy A. 46. sm. *Iro* (61 k.) lov. ? *Jankovich* Gy. 46. sk. *Anuska* (60½ k.) lovagolja *Adams*.

Mr. Newmarket 5 6. pm. *Malteser* (60½ k.) lovagolja *S. Bulford*.

Gr. Henckel A. 4 6. sm. *Doppeladler* (56 k.) lovagolja *Chaloner*.

Gr. Esterházy M. 5 6. pm. *Moring* (56 k.) lovagolja *Cleminson*.

B. Uchritz Zs. 4 6. pk. *Deaf & Dumb* (54½ k.) lovagolja *Pooler*.

Mauthner V. 4 6. pk. *Sarkantyu* (50 k.) lovagolja *Southey*.

Egyedi A. 4 6. pm. *Remete* (50 k.) lovagolja *Seagrott*.

Ugyanaz 3 6. pk. *Róssi* (44½ k.) lovagolja *Sands*.

Tränkel A. 4 6. pm. *Canterbury* (50 k.) lovagolja *R. Huxtable*.

B. Harkányi J. 4 6. stpk. *Feodora* (47 k.) lovagolja *Wilton*.

.. **Alag.** A husvétii versenyek nagyon érdekeseknek ígérkeznek Alagon. A programok aránylag változatosabbak a bécsiekénél s a lovak klasszisa igen kielégítő. Különösen érdekes lesz vasárnap az igazgatósági akadályverseny, amely nagyon sok steepert fog a starthoz gyűjteni. A legnagyobb chancea *Veszélynek* és *Trobadour*nak van a győzelemre. Erdekes lesz még ezuttal a *Trivial* gátverseny is, olyan jó gátlovak futhatnak itt, mint amilyen *Maybe*, *Ujfalv*, *Diszpölgár*, *Tiszgyöngye*, *Kemény* stb.

.. **Uj favorit.** A háromévesek nagy handikap-jenek, mely husvéthétén dől el a Freudenauban, egyszerre szenzációs favoritja lett. *Péchy* Andor ugy lefogadta *Scharbe* nevű lovát, — mely tavaly *Karlsbad*-ban egy eladóverseny után jutott hozzá, azóta pedig mindig rosszul futott — hogy most már mindössze négyezer forint adónk rá a bookmakerek. *Scharbe* parányi terhével elkövetheti most ugyanazt, amit tavaly szintén a Milne-féle *Kynast* elkövett a versenyben aratott győzelmével.

.. **Az ezredik verseny.** Egy szaklap statisztikusa kiszámította, hogy az urlovaszöveketek fönnállása óta a jövő évben rendezik ezredik versenyt Alagon. A német pályákon minden századik versenyt az illeők számról nevezik el, így *Karlshorsten* tavaly futották a kétezrhatszázadik versenyt. Az urlovaszöveketek is bizonyára megbubálja ezt az ezredik versenyt, ha mással nem, valami szép tiszteletdíjjal.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Elítélt bankigazgató.** *Berlinből* táviratozzák, hogy *Sternberg* Ágost bankigazgatót ma a törvényszék két évi fogságra ítélte. Az elítélt lebelezett.

§§ **Ujházi és a budai kocsis.** Akkora jött *Ujházi* Ede, a Nemzeti Színház művésze Budára járt próbákra. Dél felé járt az idő s a mester visszasiételt a maga asztaltársaságához.

— Vigyen a Vampetiesbe — mondta egy fiakkorosan s be akart ülni a kocsiába.

A kocsis csak nem mozdult, ami nem lett volna nagy baj, de a lovakat sem mozdította.

— No menjen hát — mondta újra *Ujházi*.

A kocsis néz egyet s aztán azt mondja:

— A Politische Krajerlebe, vagy a Márvány menyasszonyhoz?

— Vampetiesbe — mondja a művész.

— Vampeties? Oi oda nem megyek.

Szólt és letette az ostort.

Ujházi elszomorodott s bánatosan féloldalt fordítván fejét, így szólt:

— Hát ez egy marha!

Jándl büntelőbíró ma reggel nyolc órára idézte meg *Ujházi* titkár, akit becsületesértés miatt panszolt be a kocsiába. *Ujházi* nem is ment el a tárgyalásra, hanem megbizta dr. *Steiner* Bélát, hogy védelmezze meg a kocsis ellen. Az ügyvéd a tárgyaláson viszonvádat emelt s a bíró e miatt elnapolta a tárgyalást s *Ujházi* déli tizenkét órára idézte törvénybe.

§§ **Sipido demonstrál.** *Brüsszélből* táviratozzák: *Sipido* tegnap a bíróság előtt demonstrálta, hogy miképpen követte el a merényletet. Felugrott egy első osztályú kocsi lépcsőjére, karjával a nyitott ablakra támaszkodott s megmutatta, hogyan lőtt be a kocsiába. Aztán elmondta, hogy a merénylet előkészítésének pillanatában annyira izgatott volt, hogy már nem tud rá visszaemlékezni, hogy hol és hogyan ült a walesi herceg.

§§ **A kórház öngyilkosa.** A selmeobányai kórházban golyót röpített az agyába egy szegény bűnös, *Lóu* Lajos. Gyakornok volt a postánál, ahol egy négyezer forintot utalványt hamisított és ettől fozva

rohamosan haladt lefelé a züllés lejtőjén. Futott a büntetőigazságszolgáltatás elől, végre a selmeobányai kórházban ráakadtak. A rendőrkapitány kihallgatta a sikkasztót, aki a kihallgatás után a haláltkámba lőtt kétszer egymásután. Csak az egyik golyót távolították el a fejéből, a másik még most is a koponyájában van. A sikkasztást ma tárgyalta a törvényszék.

— Miért akart öngyilkosságot elkövetni? — kérde a vádlottól Agoraszti ölnök.

— Mert az életnek nem volt rám nézve semmi értéke. A nagy nyomor csábított a bűnre, igen sokat szenvedtem, nyomorogtam, el sem tudnám mondani, hogy mennyit. Már nem bírtam tovább.

— És ön egyik szemét az öngyilkossági kísérlet következtében vesztette el?

— Igen. Ezt az orvosi bizonyítvány is igazolja.

A törvényszék a legenyhébb büntetést alkalmazta; hat havi börtönnel sújtotta a sikkasztót. A vizsgálati fogságból öt hónapot vettek kiöltötnök.

A család jóakarója.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Milano, április 9.

A milanoi törvényszék előtt ma asszony-pletykát tárgyaltak. A pletyka ugyan nem jogi terminus technikus s nincs a világon olyan büntető kódex, amelyben szerepelne, de már régi költők megmondták róla, hogy a pletyka egymaga több gyilkosságot végez egy nap alatt, mint a tör és kard végzett évezredek óta. A kard ellen ugyanis karddal védekezik az ember, de az olyan jóakaratu nénikék ellen, akik mézes-mázos szóval furakodnak be a család s csak jót akarnak, hiába való még a jégverés is.

A vádlott ezekből az édes, gyilkos nyelvű asszonyok közül való s *Fontanellin* *Messi* Juliáné hívják. Az ügyész avval vádolja, hogy jégverés fiatal unokahúgáról, *Messi* Olimpiáról azt mondta, hogy nem szerelemből megy a vőlegényéhez, s nem kénytelenségéből. *Avezzo* Luiginak, a vőlegénynek füléhez jutott az a dolog s legott fölbontot a sz eljegyzést.

Messi Olimpia egy fürdőhelyen ismerkedett meg vőlegényével s csakhamar megszerették egymást. A szülők készségesen beleegyeztek a házasságba s az eljegyzést még ott, a fürdőhelyen megtartották. *Messi* Julia, a nagynéne, sehogyszem tudott belenyugodni a dologba, mert minden ambiciója az volt, hogy ő fog Olimpiának férjét szerezni, ámbar senki sem kérte erre a szivességre, sőt a szülők határozottan tiltakoztak beavatkozása ellen. *Messi* Julia ezért bosszút forralt s mindenkinek elmondta, hogy Olimpia nem a vőlegényét szereti, hanem azt a törvényszéki jegyzőt, akit ő ajánlott neki. Mikor ez a híresztelés a vőlegény füléhez jutott, az gallérosan kijelentette, hogy ő sokkal jobban szereti a lányt, semhogy örökre szaronecsönlénné tegye, s kérte, hogy az eljegyzést bontsák föl.

Messi ur, a menyasszony atyja rágalmaszástért jelentette föl *Messi* Juliát s ebben az ügyben tartotta meg ma a milanoi törvényszék a tárgyalást.

A tárgyalás elején felolvasták a vádleveleket és kihallgatták *Messi* Juliát.

Elnök: Mivel tudja megokolni azt a súlyos vádteget, amelyet közeli rokona ellen elkövett és amelylyel őt egész életére boldogtalanná tette?

Vádlott: En mindenkinek azt mondtam csak, amit ő nekem mondott.

Messi Olimpia apja izgatottan fölugrik, odaáll *Fontanellin* elé és elkecseregetten rákiált: *Hazudsz!* *Hazudsz!* Olimpia nem mondta, nem mondhatta azt. Nem volt igaz! Ha ugy lett volna is és egy győngy pillanatában rád bizza volna életének retentenes titkát, akkor is alávalóság kikiabálni az egész világnak! Te megbélyegzed és megöltöd a lányomat! (Nagy mozgás a teremben, a bírák és esküdtek izgatottan nézik a drámai jelenetet. Az elnök leülteit *Messi* tit, aki igen nyugtalanul viselkedik.)

Az elnök: (*Fontanellin*hez, aki halálsápadt a fölindulástól.) Van erre valami megjegyzése?

A vádlott: Nincs. En csak annyit mondhatok, amennyit mondtam. En szerettem őket, mint rokoniakat és mindent megöttem értük. Most, hogy az a baj érte őket, rám támadnak és (sirva) tönkre akarnak tenni.

Messi: Mit tettél értük? Ki mondta, hogy férjket keresz Olimpiának? *Föltöltad* magadat a család eszének, jöltveöjének, hogy hozzánk férközzél és megmérgezd az életünket! Gyalazatos komédiás, most sírsz, mintha téged bántottak volna! Ki az a védtelen nő, akit tönkre akarnak tenni? Hiszen te öled senki sem tud megmenekülni, te megragalmazod még a testvéreid is! Te vagy a védtelen?

Az elnök: *Messi* ur, üljön le és mérsékelje magát! (A vádlottnak.) Minthogy *Messi* urat mindig indulatba hozza az ön vallomása, egy szóval feleljen: megmarad-e állítása mellett?

A vádlott (alig hallhatóan, reszketve): Meg. Most bevezetik a tulajdonképpeni panszost, *Messi* Olimpiát. Sapadt, sovány, nyulánk alak, talpig feketében. Leül és leballott tejjel várja az elnök kérdését.

Az elnök: Nem akarom lárszteni a kiasszonyt Kérem tehát, mondja el, amit jónak lát.

Messi Olimpia: Jó barátságban voltam Juliával, szerettem, most is szeretem és nem rajtam mult, hogy ide juttunk a törvény elé. Mikor ő férjhez ment, mindig hozott a házukhoz mindenféle urakat. Én nem is gondoltam rá, hogy miért, csak láttam, hogy a szüleim nem örülnek neki. Mikor az eljegyzés után hazajöttünk, boldogan mondtam el neki, hogy milyen szerencsés leszek férjem mellett és mindig, mindig csak a nagy szerencsémről és boldogságomról beszéltem, mert láttam, hogy örül és érdeklődik minden iránt, ami rám és vélegényemre vonatkozik. Igen szerencsés és boldog voltam, szerettem volna, ha mindenki olyan lehetne, mint én. Egyszerre észrevettem, hogy az emberek sanda szemmel néznek rám, de nem gondoltam semmire. Aztán jött az a levél... (A többi szavát nem lehet érteni a zokogásától. A közönség soraiban sokan könnyeznek, tübben hangosan sírnak. Az esküdtek is megrendülten néznek a szerencsétlen leányra. A vádlott arca halálsápadt és mozdulatlan. Ajkába mélyeszi fogait és mereven néz a padlóra.)

Az elnök: Köszönöm, kiasszony, elég volt. (A vádlottnak.) Utoljára kérlézem, megmarad-e állítása mellett, hogy a terjesztett bizalmas vallomást Messi Olimpiától hallotta? Megmarad-e állítása mellett a sértett fél vallomása után is? Figyelmeztetem, ha nem tudná, hogy meg kell esküdnie vallomására!

A vádlott (közömbösen): Hát meglehet, hogy tévedtem. (Nagy felháborodás.)

Az elnök: Határozott feleletet kérek. Mondta-e, vagy nem?

A vádlott: (Halkan.) Nem mondta.

A tárgyalást ezután néhány jelentéktelenebb kérdés után befejezték s az esküdtek visszavonultak tanácskozni. Félőrára rá kihirdették az ítéletet, amely Messi Juliát rágalmazás vétségéért, a súlyosbító körülmények különös tekintetbevételével, négy hónapi meg nem válható fogházbüntetéssel sújtja. A közönség, amelynek soraiban a vádlott elvált férje is ott volt, nagy meglepéssel fogadta az ítéletet. Az elített kibebbzett.

Nyiltér.

Dr. Szalai Emil

ügyvédi irodáját

VI. Eötvös-utca 39. sz. alatt megnyitotta.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjárt nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Páris, április 12. Novákovicz új szerb követ ma ünnepélyes kihallgatáson átnyújtotta Loubet elnöknek megbízó-levelét.

Bukarest, április 12. A kamara tegnapi ülésén 71 szavazattal 1 ellenében elfogadta azt a törvényjavaslatot, mely jóváhagyta a *hágai nemzetközi békekonferencia* határozatait.

Filippopolisz, április 12. Konstantinápolyból ideérkezett jelentések szerint *Tevfik Ebbuzia* államtanácsosnál, aki egy nyomdának a tulajdonosa, házmoztatót tartottak, amely után száműzték őt Kis-Ázsiába, mert állítólag egy új-török manifestumot nyomtatott ki. Hír szerint az utolsó napokban több más embert is letartóztattak Konstantinápolyban.

Konstantinápoly, április 12. A német császár távirálilag értesítette a szultánt, hogy elküldette neki annak a kútnak a fényképét és tervezetét, amelyet konstantinápolyi látogatása emlékére Sztambulban épített. A szultán köszönő táviratot küldött a német császárnak.

Osztárk tartománygyűlések.

Zára, április 12. A tartománygyűlés mai ülésén *Bianchini* megokolta az alkotmányok federalisztikus szellemben való módosítására és Dalmáciának Horvát és Szlavonországgal való egyesítésére vonatkozó indítványát, amelynek sürgős tárgyalását kérte. *Ivessies* (horvát nemzeti párt) ellenzi a sürgős tárgyalást és azt indítványozza, hogy az indítványt hét tagu bizottsághoz utassák.

A tartománygyűlés azonnal megválasztotta a bizottságot.

Trojanovicznak a boszniai kormányzat ellen intézett támadások miatt elkobzott szerb lapokra vonatkozó interpellációjára a kormány képviselője visszaütötte a Kállay miniszter ellen intézett támadásokat és azt mondja, hogy Kállaynak az erre illetékes delegációk évről-évre elismerést szavaznak Bosznia büles kormányzásáért.

Azután a tartománygyűlést ő felsége megbízásából elnapolták.

Bécs, április 12. Valamennyi tartománygyűlés megkezdte husvétii vakációját és csak a jövő hét közepén folytatja munkáját. A bukovinai tartománygyűlés

lés hozzájárult a mérsékelt tartománygyűlés ama határozatához, hogy a raichersath melőbbi *békek munkálkodására* szorítandók a birodalmi képviselők, mert csak így lehet a kormány hasznos *közigazgatási programját* megvalósítani. A morva tartománygyűlési képviselők klubja elhatározta, hogy követelni fogja a tartománygyűlési *békeléti bizottság* rögtöni egybehívását Brünnebe.

A strassburgi egyetem.

Berlin, április 12. A *Germaniának* azt jelentik Rómából, hogy a rendkívüli egyházi ügyek kongregációja tegnapi *strassburgi hittudományi fakultás* tervével foglalkozott. Hír szerint a kongregáció a fakultás javára döntött, de a határozat még a pápa megerősítésére szolgál.

Oszkár király.

Stockholm, április 12. Oszkár király tartós gyengélkedése miatt angolországi utazását a jövő héttőre halasztotta.

Képviselőház és szenátus.

Páris, április 12. A képviselőház ma délelőt tartott ülésében befejezte a szenátusból módosításokkal visszaküldött költségvetés tárgyalását és elvetette a szenátus módosításait. A költségvetés tehát újra a szenátus elé kerül.

Páris, április 12. A *szenátus elfogadta* a költségvetést, de azért néhány a képviselőház által elfogadott tételt a költségvetésből elvetett. A szenátus ülését ezután estére halasztották.

Páris, április 12. A képviselőház este ismét összegyűlt és a szenátus által törölt költségvetési tételek nagyobb részét ismét beállította az előirányzatba. Ezután az egész költségvetést 455 szavazattal 96 ellenében elfogadták és az ülést este fél tizenegy félbeszakították.

A párisi kiállítás.

Páris, április 12. Minthogy a rendes munkaerő nem volt elegendő, ma 1500 műszaki katonát ajánlottak fel, hogy a kiállítás területén az utakat rendezzék és a szemetet eltakarítsák.

Oroszország és Korea.

Yokohama, április 12. Szjebulból érkezett jelentések szerint Oroszország újabb követeléssel állott elő Mazampót illetőleg. Mokpóban több koreai hivatalnokot elbocsátottak a szomszéd területnek Oroszország kezére való átengedése ügyében tanusított magatartásuk miatt.

Határrendezés.

Belgrád, április 12. A vaskapui Duna-csatorna megnyitásától kifolyólag támadt határügyek végleges rendezésére kiküldött bizottságba *Sztamenkovicz* Miklós egyetemi rektor, *Illies* Miklós mérnököt és *Markovicz* Vladimir kereskedelmi minisztériumi titkárt nevezték ki.

Közigazgatási táviratok.

Prága, április 12. A buschtiehradi vasút igazgatósága mai ülésén állapította meg a mult üzletévről szóló mérleget. E szerint az 1899. évi tiszta nyereségből a lit. A. részvényekre 1,491,162 frt 25 kr. a lit. B. részvényekre 2,866,648 frt 76 1/2 kr jut. Az igazgatóságnak azt indítványozza, hogy a lit. A. részvények után 76 frt 50 krt, a lit. B. részvények után 26 frtot fizessenek osztalókul.

New York, április 12. (Terménytözsde.) (Zárta)
Gyapot: New Yorkban helyben 9.13/16 (9.13/16) Májusra 9.48. (9.44). júliusra 9.39. (9.34). New-Orleansban helyben 9.3/16. (9.3/16). — *Petróleum* Stand white New Yorkban 9.40. (9.50). Stand white Philadelphióban 9.35. (9.45). Refined in Cases 10.60. (10.70). Credit Balances at Oil City 16.5. (16.0). — *Zsír:* Western steam 7.40. (7.30). Rohe és Brothers 7.65. (7.60). — *Tengeri* irányzata gyenge. Áprilisa —. (—). — Májusra 44.1/4. (45.1/4). Júliusra 45.1/4. (46. —). — *Buza* irányzata gyenge. Piros ősz helyben 79.1/4. (80.1/4). Szeptemberre 74.1/4. (74.1/4). Áprilisa —. (—). Májusra 73.1/4. (73.1/4). Júliusra 73.1/4. (74.1/4). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3.1/4. (3.1/4). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 7.1/4. (7.1/4). Májusra 6.85. (6.85). Júliusra 6.85. (6.85). — *Liszt:* Spring Wheat clears 2.75. (2.75). — *Cukor:* 4.—. (4.—). — *On:* 31.50. (31.35). — *Réz:* 17.25. (17.25). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, április 12. (Terménytözsde.) (Zárta)
Buza irányzata gyenge. Júliusra 66.1/4. (67.—). Májusra 66.1/4. (67.1/4). — *Tengeri* irányzata gyenge. Májusra 38.1/4. (39.1/4). — *Zsír:* Áprilisa 7.—. (6.85). Májusra 7.—. (6.85). — *Szalonna* short clear 7.20. (7.20). — *Sertésus:* Februárra —. (—). Áprilisa 12.67. (12.67). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Kíváncsi leány-gimnazista Nagyon sokat kérdez egyszerre. Ime a kérdései:

Ki készítette József nádor szobrát? Mikor született József nádor és mikor halt meg? Ki készítette Szarvas Gábor, Széchenyi, Deák, Eötvös, Petőfi, Baross, Arany, Ybl szobrát? Mikor született és halt meg Szarvas, Deák, Eötvös, Baross, Petőfi, Kazinczy Ferenc? És legyen oly jó írjon néhány szót Ybl életéről.

Szívesen válaszolnánk a kérdéseire, ha nem egy leány-gimnazistáról volna szó s ha nem volna budapesti. De egy leánytól, aki a gimnáziumba jár és Budapesten lakik, föl kell tételeznünk, hogy mindezekre önmaga is megtudja találni a választ akármelyik lexikonban, csak ki kell nyújtani érte a kezét. Ennyit fáradságot talán megérdemel az ön kíváncsisága kiaszsony. Bennünket pedig megkímél egy jó órai munkától.

J. Ö. Déva. 1. A 23-ik magyar tábóri vadászszázalaj ugyan Maros-Vásárhelyről egészíti ki magát, de a törzs Kolozsvárt van s így nem biztos, hogy Vásárhelyre osztják-e be, — a 28-ik Nagy-Szebenben állomásozik. Választhat közülük. 2. Igen jelentkezhet, de okmányokkal kell megindokolnia, miért teszi. 3. Mintegy 200 forintot kell fizetnie, amelyet negyedévenként is fizetheti, ha kérelmezi.

12.412 sz. előfizető. *Hegyesfeketehegy.* A felvevő bemonthatja a rekontrát akkor is, amikor az utána következő számbok ráadott a kijátszott kártyára. Ez egészen szabályos.

Dunaföldvári II. Nehéz ezt így eldönteni. Irja meg az esetet részletesen és forduljon felvilágosításért a Dominke-irodához (Budapest, VII. Kerespesi-ut 11.)

Ludasi földbirtokos. Múltotzásték elolvasni erre vonatkozólag *Clair* Vilmos kollegánk *Párbaj-Codex* című könyvét, az részletesen tárgyalja a sértések közti különbséget s a segédeknek az ügy elintézésére nézve megfelelő tanácsokat ad. A könyvet megrendelheti 3 korona 40 fillérért a *Budapesti Napló* kiadói hivatalában.

A. B. Duna-Szerdahely. A cikket átadtuk. Sajnos, közlése késni fog, mert az illető szaklap szerkesztője Romában tölti a husvétii ünnepeket.

F. D. Nagy-Szent-Miklós. Az igazságügyi költségvetés indokolásában ez iránt nincs semmi utbagazítás. Ennek megállapítása különben is a miniszter személyes joga. A minisztérium elnöki osztályában esetleg kaphatna felvilágosítást, ha van valamely képviselő ismerőse, aki ez iránt ott kérdészködhetnek.

S. B. Budapest. Mintán nem ismerjük kérdését, nem is válaszolhatunk. De ha azt akarná tudni, hogy a színműörök darabaiik ügyében kihez forduljanak, hát ime a címek: Nemzeti Színház, Vigaszínház. Mindent az igazgatóságához küldendők.

Vasuti pénztárnok. Igaza volt, a sorozásra utazókat semmiféle kedvezmény nem illeti meg. A botránycsinálókat egész egyszerűen el kellett volna távolíttatni rendőrökkel.

G. E. M. Az a szerkesztőség VII. Erzsébet-kört 48. sz. a van.

W. K. A kéredezett nem munkatársunk.

A
Budapesti Napló
részére

Apró hirdetéseket
és
Előfizetéseket

elfogadnak a következő lapelárusító helyeken:

Breuer Nővérek, Teréz-kört és Podmaniczky-utca sarok.
Adler Leóna, Lipót-kört.
Posch József, Váci-kört 80.
Özv. Véber Vimosné, Váci-kört 15.
Feldmann Mórné, Marokkói-utca 1.
Mosch utóda, Dorottya-u. 2. Magy. király-szálló.
Kürthy Kálmáné, Harmad-utca 1.
Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.
Hedrich Szidónia, Király-utca 59.
Benda Józsefné, Andrásy-ut 50. Oktogon.
Deusch Miksáné, Andrásy-u. 38.
Schneller Mórné, Dob-utca és Károly-kört sarok.
Sopronyi V., dohány-nagyterés, Kerespesi-ut 1.
Özv. Hailana Anna, Múzeum-kört 10.
Szántó Mór, Kecskeméti-utca és Kálvin-tér sarok.
Deusch Julia, József-kört 50. Baross-utca sarok.

(páronként 24 kilogramm terjedő súlyban) — — — krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 820 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. — Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — Kőnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — IV. Romániai eredetű (Stachl), Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — Kőnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 107—108 fillérig. — Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 106—107 fillérig. — Kőnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 104—105 fillérig.

Számla és származék: 1900. apr. hó 10. napján volt készlet 33667 darab, 1900. április hó 11. napján felhajtott 560 darab, 1900. évi április 11. napján kiszállított 763 darab, 1900. április hó 12. napjára maradt készletben 33494 darab.

Kivenat a hivatalos lapból.

— Április 12. —

Népmagyarosítások. Schwartz Jakab nagylaki illetégségi budapesti lakos vezetőkévének „Szendrei”-re, Brandstätter Gyula andosi illetégségi endrédi lakos vezetőkévének „Bárdai”-ra, Kizlinger Lajos endrédi illetégségi ugyanottani lakos vezetőkévének „Vadász”-ra, Kraesus Perá (János) magyar királyi posta- és táviratdolog orosházi lakos vezetőkévének „Karcsonyi”-ra kárt átváltoztatása, belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

ujpesti illetégségi ugyanottani lakos vezetőkévének „Várhogyi”-re, Grün Vilmos, valamint kiskoru Grün Adolf, Aladár, Imre és Károly aszódi illetégségi ugyanottani lakosok vezetőkévének „Gergely”-re, kiskoru Patrosány Károly kassai illetégségi ugyanottani lakos vezetőkévének „Kassai”-ra, Wiesner Ferenc m. kir. csendőr-őrsvezető glogonai lakos vezetőkévének „Vadász”-ra, Kraesus Perá (János) magyar királyi posta- és táviratdolog orosházi lakos vezetőkévének „Karcsonyi”-ra kárt átváltoztatása, belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

Pályázatok. Posta- és táviratdolog a budapesti postagazgatóságnál 24 nap alatt. — Számgyakornok a szegedi pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt. — Fogalmazó a deési pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt.

Időjelzés.

— 4 m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, április 12.

Európa északnyugati részét nagy kiterjedésű depresszió foglalja el, míg keleten, illetve délnyugaton légnyomás maximumok találhatók.

Esők voltak Németországban, Nagy-Britanniában, Norvégiában és szorványosan Franciaországban. A hőmérséklet délnyugat felől emelkedőben van.

Hazánkban az idő enyhé, változón felhős és tulnyomóan száraz volt. Esőt csupán Erdély déli részéből jelentettek.

Kilátás: Déli szelekkel hőemelkedés és helyenkint — főleg északnyugaton — eső várható.

V i z á l l á s.

	Ápril. 11. méter	Ápril. 12. méter	Ápril. 13. méter
Inn Duna	Schöbding 1.10 0.96	Tisza M.-Szécs 0.78 0.80	Ápril. 12. méter
Passau 3.74 3.67	Tekoháza 0.60 0.60	V.-Námény 1.76 1.86	Ápril. 13. méter
Linz 1.03 1.47	V.-Námény 1.76 1.86	Tisza-Füred 2.88 2.88	Szolnok 3.12 3.32
Bécs 1.49 1.28	Tisza-Füred 2.88 2.88	Csongrád 3.07 3.14	Szeged 3.42 3.40
Pozsony 4.40 4.99	Szolnok 3.12 3.32	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Komárom 5.05 5.44	Csongrád 3.07 3.14	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Budapest 4.90 5.26	Szeged 3.42 3.40	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Fekete 4.68 4.90	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Mohács 4.61 5.03	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Gombos 4.78 4.44	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Ujvidék 3.89 4.01	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Patcsova 1.28 1.94	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Orsova 2.88 3.94	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Magyarfalva 3.86 3.78	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Zselna 0. — 1.20	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Trécsény 1.32 1.27	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Enyed 1.60 1.88	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Sz.-Gyöthárd 3. — 3. —	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Sárvár 0. — 3. 35	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Győr 5.44 5.11	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Pattina 2.40 2.16	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Zákány 0. — 2.09	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Bárcs 5.10 2.58	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Munkács 3.30 3.34	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
M.-Szerdah. 2.80 2.40	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Zácláb 2.96 2.88	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Mitrovics 7.62 7.81	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Doša 0. — 0.46	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Szatmár 1.43 1.47	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
N.-Máltény 0.85 0.42	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Latorcs 6.23 5.22	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Homonna 0.32 0.32	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48
Ungvár 0.12 0.95	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tyrbó-Tyrbó 2.86 2.86	Tisza-Tyrbó 3.4 3.48

„COMET”
 fehér tisztító-kivonat
 használatban a legjobb
Természetes bőr Crème
 világos epők részére-bádogdobozban.
A Jacquot & Co. Stettin
Zsiradék fénymaz
 bádogdobozban.
 Cég: **Jacquod Père & Fils.**
 Minden hasonló című üzletekben kapható.
 Budapesti képviselő:
Holländer Dávid,
 VI., Teréz-körút 38. szám.

Gummi
 Valódi parisi gyártmány. Jótállás mellett, eredeti csomagolásban. — 1 főtől 6 frtig
 Parisi női szivacska 3 „ 6 „
 Irrigátor 1.80 „ 3 „
 Eredeti pessarium (Peloporus) Menziga tanár szerint vezetővel 1.80 főtől 2.50 frtig. Szabad, havilaji elleni kötelek „Diana-ör” 3.50 főtől 5 frtig. — Gyűjtőmennyi uraknak 3 főtől 10 frtig, 10 főtől megrendelésnél 15% árkedőváznyom.
 Megrendelések pontosan és díszkötésű öszközletnek. cs. és kir. szab. külszer-gyártó
KELETI J. Budapest, IV., Koronahercz-utca 17. Teljes telephely az országban. * Árszámok ingyen szájt börtökben.

BUTOR részletfizetésre!
 Állami és városi tisztviselők, katonatisztek, egyháztisztviselők, valamint más hitelképes egyének kedvező ártételek mellett kaphnak szállár-gyártmányú asztalos- és kárpított butorokat.
Dósa Kálmán Bpest, Erzsébet-tér 18. sz.
 Sas-utca sarak, I. em.
 Árjegyzékét 25 kr. levéljegyzékkel ellenbérmentve küld fenti cég B. osztálynak. 5107

Szellem, Erő, Anyag
 Szellemválasz Büchnernek Kraft und Stoff című könyvére.
 Irta **Adeima,** fordította **Tóvölgyi Titusz.**
 Ára 3 korona.
 Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában BUDAPEST, József-körút 18. sz.

Dr. Garai Antal
 ORVOS, sebész, szemész- és szülészorvos, volt csász. kir. oszt. főorvos
 Rendelő: naponta dé. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 óráig, 8 óráig.
 Díjazott levelekre legújabb újsággal díjazottak és gyógyászati munkáival is gondoskodva lesz.
 Nőnek külön várterem.
 Úgyanott megjelent és a szerzőnél: **Dr. GARAI ANTAL** népszerű **NEPZSÉRE UTMUTATÓ** (más 15-ik kiadásban megjelent) — némi betegségek és ezek észlelési módjainak című könyv, volt ár 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jó becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beutalás mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvétel mellett.
 A könyv tartalma: I. Az ivarszervi leírás. — II. A nemek élet-ébredése. — III. Az életkorok és az éjjeli macramélek. — IV. Hányósok (trippa) és hányósok tünetei. — V. A bűbájt (szpília). — VI. Fehérhólyag. — VII. Elgyengült férfiak. — VIII. Női magzatának. IX. A ivarszervek megbetegedéseinek főnyelveje a prostitúció.

Olaszország Remekai.
 Olaszország és az olaszok műkinészeinek mintegy 2000 fényképből álló gyűjteménye. Remek diszalbum hosszukás negyedréte formában.
A teljes mű 30 füzetből áll, ára füzetenként 1 K. 20 fill.
 Megjelenik havonként kétszer. **A magyar kiadás szerkesztője: Boross Vilmos.**
 Igazgató: **LAURENCIC GYULA.**
 A kiadásunkban legközelebb megjelenő, páratlanul szép és gyönyörű diszalbum, mely minden részében kitárólag a legkiválóbb intézetekben készült, művészi elrendezés és fényes kiállítás, valamint nagy, pompás és tiszta fényképfelvétel által elsőrangú alkotásként hódít majd az egész művelt világ. — A műbe fellettel képek, melyek teljes és tiszta egészét képezik Olaszország természeti szépségeinek és gazdag műkinészeinek, az olasz vidék beható ismerete s az ottani építészeti, festészeti és szobrászati pártalan műveinek alapos tanulmányozása alapján választották össze és rendezték el.
 A füzetek két hosszúságú nyolcadrés oldalán a szerkesztő jeles tollából, aki alapos ismerője Olaszország tájainak, népének és műkinészeinek lebilincselő szöveg szolgál szeretetreméltó cicerone gyanánt. — E mű össze nem hasonlítható az eddigi Olaszországról megjelent sejtetes vásári munkákkal és ezek elmosódott és tisztátalan nyomott clichéivel; e diszalbummal
monumentális remekművet alkotunk
 az olasz klasszikus földről, olyan nagyszabású művet, melynek értéke minden időben maradandó lesz s a melynek jelentőségét az Olaszországot szeretik és ismerők legszélesebb körében éppen úgy, mint a művészetet kedvelők, művészek és tudósok között a legmelegebben fogadják és elismerik.
 A képek hibátlan tisztasága és azoknak a legapróbb részletig tökéletes élessége folytán a remekmű egytuttal nélkülözhetetlen munka a művészetek különböző ágának tanulmányozásánál.
 A füzetek 1 korona 20 filléri ár e terjedelmes és nagybecsű művészi teljesítmény mellett pártatlanul olcsó.
 Előfizetések elfogadtnak a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában (Budapest, VIII., József-körút 18.)
 Előfizetési ár:
 6 füzetre 7 korona 20 fillér. | 18 füzetre 21 korona 60 fillér.
 12 „ 14 „ 40 „ | 30 „ 36 „ — „
A kiadóhivatal, Budapest, V., Mérék-utca 11. szám.
 A munka elkészülte után bolti ára lényegesen magasabb lesz. — A második füzet kiadása után kéthetenként egy-egy újabb füzet jelenik meg. — Az egész mű 1900 karácsonyra készen lesz.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Péntek, 1900. április hó 13-án.
Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1900. április hó 13-án.
Zárva.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Péntek, 1900. április hó 13-án.
Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

Péntek, 1900. április hó 13-án.
Zárva.

NÉPSZÍNHÁZ.

Péntek, 1900. április hó 13-án.
Zárva.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Péntek, 1900. április hó 13-án.
Zárva.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.
Péntek, 1900. április hó 13-án.
Zárva.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Ma zárva.

Holnap, szombat, április 14-én

nagy előadás.

Pontban 9 órakor:

„Bostenoi“

vagy: David király utolsó törzse.

Történelmi operette Auerbach J.-től. Zenéjét szer-
zette Wolfsthal Ch.

La et Do

a legjobb francia utcai énekesek.

Eredeti Frank Grigori-csoport

spanyol akrobaták ikarjai játéka.

Ugyint az összes műsorok.

Előleges jelentés!

Április 16-tól rövid vendégjáték.

Szenzáció! Szenzáció!

Először Európában!

Miss Helena Dupont.

amerikai operette-énekesnő.

Jegyek a nappali pénztárnál és elővetéiben Weiss
A. nagytársada Károly-körút 26.

A mulató villanyos világítása saját gépei által esz-
közöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyá-
rok által készíttetek.

FOLIES CAPRICE

Ma

nincs előadás.

Holnap szombaton

új műsor.

„Pilseni ősforrás“

a pilseni polgári söröző alap. 1842. világhírű
gyártmánya

„Münchener Bürgerbräu“

a bajor sörök gyöngye, mint a legjobb palacsörök
ajánlhatók. — Rendelések helyben díjmentesen
hálózhoz szállítanak, vidékre a tartósság céljából
a sörök pasteurizálva küldetnek. Rendeléseket el-
fogad az alatt jegyzett cég mint vezérképviselőség:

MEZEY és TÁRSA Budapest, IX., Ranolder-utca 4.

TELEFON 58-60.

Gabonaköménypálinka E. Lichtwitz & Comp.

Tiszta párlat. 1 literje 2,70 kor. cs. és kir. szállító, Troppan.
Kapható az összes nagyobb
gyomororvosító, emésztési
elősegítő, ben.

BUTOR.

Ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat **háló-, ebédlő-,
szalon- és uriszoba-**berendezésekben, a legegyszerűbb ki-
viteltől a legfinomabbig.

Menyasszonyi kelengyéknel engedmény.

Patyi Kálmán és Tivadar (Testvérek)

Kossuth Lajos-utca 11. földszint és I. emelet.

Kérjük, tessék címünkre pontosan ügyelni.

Dr. Csapó-
féle
törv. védett

MENTÓ

székla növény-
mint veresztől
reszen KY egyit
kőszivert, csúzt,
regi máias külgö-
bajt, Gyógyha-
Póráktár: Lux Min-
néi, Muzsant-
körút 7. k.

Butorok hitelre

helyben és vidéken a legolcsóbb árákért minden elfogad-
ható fizetési feltételt mellett. Nagy választék egyszerű
és finom butorokból, u. m.:
teljes lakberendezések, menyasszonyi kelengyék, valamint
egyeb butodarabok. — Földvilágosítással szolgál
VARGA IGNÁC hitelőrök
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 2. butorraktárban.
A legújabb árjegyzéket több mint 300 képpel 25 kr-nak
bátyogben való beküldése ellenében franco küldjük.

Kávé különlegességek

A FRATELLI DEISINGER cégtől

Fiuméből és Triesztből

egyenesen a tengeri hajókról
5 kilogram Mysora ——— 9 ft 56 kr.
5 : Ceylon ——— 8 : 33 :
5 : Arabia Mocca eredetű 5 : 38 :
5 : Neligberry (arab) — 7 : 84 :
Tea 1/4 kg. kínai dobozokban, mely a kávéhoz csomagol-
ható. — Az összes árak eredetiségükért vételek.
— Egy postaszakban 2-3-féle mennyiségű kávéfajta állít-
ható össze. — Az árakban bele van érve az érválmódszi díj,
franco díj és minden egyéb költség.
Árúlap ingyen.

STANDARD életbiztosító-társaság

Edinburghban (Angolhon.)

Alapítottak 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest, V., Fürdő-utca 4.

Évi bevétel	28.000.000
Kiutalt nyereségyrészek	150.000.000
Vagyon	222.000.000
Halálesetek folytán kifizetve	460.000.000

A Standard kötvényeinek nevezetesebb előnyei:
Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világkötvények. Kötvények érvény-
ben tartása díjfizetések elmulasztásánál. Tőkésítés és előre megállapított
visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében
egy évi fennállás után. Szabad háborúbiztosítás népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

Oh jaji!

megfojt
és az átkozott
köhögés.

Távirat!

Kérek 8 dobozzal az ön
valóban hatásos Egger-
féle mellepszasztillájából.
Bécs, Karlsgasse 14. ajtó 6.
K. von Getz.

Egger-mellepszasztilla
gyorsan és biztosan hat kö-
högésnél, rekedtségénél, elnyál-
kásodásnál. Kapható minden
gyógyszertárban és drogue-
riában. Doboza 50 kr. és 1 ft.
(Próbadozsa ára 25 kr.).
Fő- és szétküldés raktár:
Nádor-gyógytár
Budapesten.

Éljen!

Egger mellepszasztilla
csakhamar megszabadított,
éljen!

VI. Váci-körút 17. szám.

Teveször Havelok
teljes gallérral 6 frt.
Erlingi Loden-Havelok
teljes gallérral 9 frt.
Tiroli-Havelok
teljes gallérral 10 frt.
ROTHBERGER JAKAB
csász. és kir. udvari
szállító
Váci-utca 6. szám.

Baranyamegye nagybirtokosai ál-
tal alapított
Pécsi tejszarnok
országos híru termékeiből 6 korona utánvétel
mellett bérmentesen szállít finoman és gond-
osan csomagolva 6 drb imperiált, 6 drb ese-
meze-, 6 drb pikánsajtot és egy kiló legfno-
mabb teavajat 1/4 kilós darabokban, édes tej-
szinből, naponta frissen előállítva. Megrendel-
sek levelezőlapon röviden „Kérek egy hatko-
nás csomagot“ címzve:
Pécsi tejszarnok, Pécs.

Évenként 4 huzásban
— Játsszanak az 1907. évig az —
OLASZ
vőrs keresztsorsjegyek.
Főnyeremény 35000
lirától 15.000 liraiig
Kapható 24 havi részletfizetésre,
havi befizetés darabonként 1 korona 35 fillér.

Már az első részlet (és 35 fillér portó) befizetése alle-
nőben kiadom a sorsjegyek sorozatát és számát tartal-
mazó részletet, ezenneli játékkal.
Legközelebbi huzás május hó 1-én
Legkisebb nyeresémy, melyet minden sorsjegynek
legalább nyernie kell,
35 lirától 45 liraiig.

Fleissig Sándor
bank- és váltóháza
BUDAPEST,
VII. ker., Erzsébet-körút 2. szám.
hol a m. k. sz. osztálysorsjáték
200.000 kor. főnyeremény nyertett.

Lássa el cipőit

LÖDERER féle szab.
ruganyos cipősarkokkal

melyek könnyítik a járást. Kaphatók a főelárusít-
ónál: **GLANTZ és LUSZTIG** Budapest, Er-
zsébet-körút 54. sz. (Royal-szállóval szemközt)
és minden cipészüzletben.

Ápold az ifjúságodat!

Tanningene

a legjobb, kipróbáltan ártalmatlan
hajfestő szor
haj- és szemkát, valamint szemüdműfestésére, melyek
a legegyszerűbb módon, már egyszeri használatnál is egész
biztosan visszanyerik azon kifogástalan, fényes szőke,
barna vagy fekete természetesen színt, mely sem szap-
pennal való mosással, sem a gőzfürdőben meg nem fakul.
Ára 5 korona.

ANTON J. CZERNY Bécs.

XVIII. Carl Ludwigstrasse 6.
Bpesti fiókrakt: Török József gyógyszerésznél Király-u.12.
továbbá minden gyógyszerésztárban, drogueriákban és parfume-
riákban. Szétküldés utánvétel mellett. Megrendelések oly
helyről, hol még raktár nincs, feltétlén egykétbe inté-
zendők. — Postakülsü ingyen.

